

Funäsdalen fördjupad översiktsplan

Härjedalens kommun

Antagandehandling

KS 2020-496

HÄRJEDALENS KOMMUN
HERJEDAELIEN TJIELTE

Innehåll

UTVECKLING SINRIKTNING	4
Inledning.....	4
Målsättning	4
Boende & arbetsmöjligheter.....	5
Natur, rekreation, friluftsliv	5
Kommunikationer	6
Demokrati, jämställdhet och barnperspektiv	6
Samisk förvaltningskommun.....	7
MARKANVÄNDNING	8
Inledning	8
Upphävande.....	8
Kommunal markpolitik	8
Markanvändningskarta	9
Utvecklingsområden bostäder.....	11
1 Norra sluttningen av Röstberget	11
2 Sydsluttning röstberget, tältplatsen.....	12
3 Ljusnedal – östra delen av röstberget.	15
4 Ljusnedal – samlad förtätning	16
5 Vivallen – västra sidan av Funäsdalsberget.	16
6 Söromssjön	17
7 Södra sidan Funäsdalssjön.....	18
Utvecklingsområden verksamheter.....	19
1 Östra sidan av Röstberget / Ljusnedal	19
2 Östra sidan av Funäsdalssjön	20
Utvecklingsområde besöksnäring	20
1 Nordvästra sidan av Funäsdalsberget	20
Befintlig bebyggelse & centrum	21
Vård	21
Samhällsservice.....	21
Förtätning	21
Tätortsnära rekreation	22
Areella näringar inom planområdet	23
Besöksnäring	23
Rennäring.....	23
Skogsbruk	24
Jordbruk	24
Kommunikationer	25
Digital infrastruktur	25
Kollektivtrafik	25
Väg	25
Farligt gods	26
Parkeringsnorm	27
Gång- och cykeltrafik.....	28

Teknisk försörjning	29
Vatten och avlopp.....	29
Dagvatten.....	29
Avfallshantering	29
Energiförsörjning.....	30

HÄNSYN31

Inledning.....	31
Riksidressen och nationella bestämmelser.....	31
Rörligt friluftsliv MB 4:2	31
Friluftsliv MB 3:6	33
Rennäring MB 3:5	33
Naturvård MB 3:6	35
Natura 2000	35
Kulturmiljövård MB 3:6	36
Lis-områden och strandskydd	37
Miljö kvalitetsnormer	37
Utomhusluft.....	37
Vatten.....	38
Naturvärden och biologisk mångfald	39
Kulturmiljö	40
Friluftsliv	43
Naturreсурser.....	44
Grundvattentillgångar	44
Jordbruk	44
Skogsbruk.....	45
Klimatanpassning samt risker för hälsa och säkerhet	46
Klimatanpassning	46
Risker för ras, skred och erosion	46
Översvämning	50
Radon	52
Strålning	52
Förorenade områden	52

Härjedalens kommunfullmäktige

ANTAGEN 2023-10-04

Diarienummer: KS 2020-496

Planhandlingarna består utöver denna handling av digital karta tillgänglig på kommunens webbplats, Länsstyrelsens granskningsyttrande, särskilt utlåtande, samrådsredogörelse samt miljökonsekvensbeskrivning.

Samtliga handlingar finns tillgängliga på kommunens webbplats: www.herjedalen.se

UTVECKLING SINRIKTNING

Inledning

Härjedalens kommun antog i juni 2020 en ny kommunövergripande översiktsplan. Översiktsplanen anger en strategisk inriktning för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Den ger vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

I ett område där kommunen vill vägleda mer detaljerat upprättas en fördjupad översiktsplan som grundar sig i och kompletterar den kommunövergripande översiktsplanen. Fördjupningen har en långsiktigt hållbar utveckling av bebyggelsen i det specifika området som syfte, fungerar vägledande och utgör ett underlag för dialog mellan olika intressenter.

Den fördjupande översiktsplanen undersöker lämplig lokalisering av nya bostadsområden och områden för handel och verksamheter. Den utreder också hur viktiga funktioner inom orten så som skola, vård och omsorg ska kunna utvecklas.

Målsättning

Den övergripande visionen från Härjedalens översiktsplan är fler invånare till år 2030. Utvecklingsinriktningen för den fördjupade översiktsplanen för Funäsdalen ska bidra till att nå visionen av att öka invånarantalet i kommunen.

Kommunen har genomfört en stor undersökning om inflyttning, utflyttning och stadigvarande kommuninvånares val av bostadsort. Undersökningen visade tydligt att möjligheter till attraktivt boende, en trygg tillvaro med närhet till natur och en rik fritid är faktorer som bygger upp både kommunens och Funäsdalens attraktionskraft.

Utmaningar som kommunen behöver arbeta med är att tillgängliggöra ett varierat bostadsutbud, att skapa goda förutsättningar för arbete och försörjning samt utveckla kommunikationerna.

Utifrån visionen om fler kommuninvånare och specifika behov som kommunen identifierat i Funäsdalen har kommunen satt en målsättning i arbetet med den fördjupade översiktsplanen:

Målsättning

Målsättning

Den fördjupade översiktsplanen för Funäsdalen ska bidra till att stärka samhället genom att skapa förutsättningar för goda och attraktiva boendemiljöer, möjligheter för näringsliv att utvecklas och väl fungerande kommunikationer.

För att åstadkomma en sådan utveckling har ett antal utvecklingsfaktorer identifierats vilka varit styrande för arbetet.

Mark till attraktiva boendemiljöer för permanentbostäder

Det finns behov av ett varierat bostadsutbud med bostadsrätter, hyresrätter och villatomter. Gång- och cykeltrafik är en viktig förutsättning för goda attraktiva boendemiljöer.

Mark för verksamheter och handel som inte är centrumberoende

Kommunen vill säkerställa tillgång till mark för verksamheter och handel för att tillgodose näringslivets behov utifrån rådande platsbrist inom de centrala delarna av Funäsdalen.

Mark för boende inriktat mot besöksnäring

Besöksnäringen behöver förutsättningar för att kunna fortsätta utvecklas. Utvecklingen ska lokaliseras till Kåvanområdet och dess vidare utveckling.

Flytt av väg 84 – en vision

Kommunen vill påtala behovet av att på lång sikt flytta ut väg 84 från de centrala delarna av Funäsdalens by.

Utvecklingsfaktorer som varit styrande i arbetet med den fördjupade översiktsplanen.

Boende & arbetsmöjligheter

Kommunen ska främja en attraktiv, blandad och inkluderande bebyggelse där människor möts och kan känna sig trygga. Den kommunövergripande översiktsplanen förespråkar i första hand att exploatering av bostäder sker i anslutning till orter med samhällsservice och dess omnejd för att kunna erbjuda en god kommunal service.

Det finns ett stort intresse för att bosätta sig i Funäsdalen. Besöksnäringen är väl etablerad på orten och många av de boenden som säljs eller byggs i området blir fritidsboenden, vilket påverkar tillgången på bostäder och driver upp bostadspriserna. Därav ser kommunen behov av att utveckla fler områden för permanentbostäder.

Arbetsmöjligheter och möjligheter till boende är starkt sammankopplade. Det är avgörande för såväl näringsliv som kommunala verksamheter att människor kan bosätta sig i Funäsdalen. Ett funktionellt och varierat bostadsutbud gynnar därmed också arbetsmarknad och näringsliv.

Natur, rekreation, friluftsliv

Funäsdalen omringas av fjäll, skog och vattendrag. Den naturen och det friluftsliv som den möjliggör, utgör till stor del grunden för ortens attraktionskraft. Närheten till naturen och möjligheterna att utöva naturnära aktiviteter påverkar starkt valet av att bosätta sig i Funäsdalen med omkringliggande orter. Naturen utgör också grunden för ortens besöksnäring och möjlighet till försörjning för många av ortens invånare.

Naturen och de rika möjligheter till rekreation och friluftsliv som den skapar är därför något som måste vårdas, bevaras och utvecklas på ett hållbart sätt. Dels för att för att generationer framåt ska kunna njuta av dessa miljöer och dels för att understödja en långsiktig och bärkraftig besöksnäring. Detta leder till att det nationella generationsmålet blir en naturlig del av utveckling inom kommunen.

Kommunikationer

Utbudet av kollektivtrafik är litet inom Funäsdalen och närliggande orter. Det leder till ett bilberoende för att kunna transportera sig även kortare sträckor inom och mellan Funäsdalen och kringliggande orter. Utbudet av gång- och cykelvägar är även begränsat.

De centrala delarna av Funäsdalen är belägna mellan sjön och Funäsdalsberget vilket ger ett begränsat utrymme och under vissa perioder problem kring framkomlighet. Under besöksnäringens högsäsong råder även parkeringsbrist i de centrala delarna.

Säsongsvariationen medför att samhällsfunktioner måste vara dimensionerade för ett betydligt större antal personer än de som är permanentboende i Funäsdalen.

I relation till ovanstående ser kommunen att en utbyggnad av gång- och cykelvägar inom Funäsdalen är en viktig förutsättning för att minska antalet korta bilresor inom Funäsdalens by. Gång- och cykelvägarna ska knyta ihop viktiga samhällsfunktioner och bostadsområden. De ska också fungera som en länk mellan Funäsdalen och Ljusnedal.

Demokrati, jämställdhet och barnperspektiv

Inför arbetet med den fördjupade översiktsplanen genomfördes en digital medborgardialog i kombination med traditionella sätt att inhämta synpunkter. Medborgardialogen genomfördes för att erbjuda alla medborgare jämlika villkor för delaktighet och för att få ett brett underlag inför framtagandet av den fördjupade översiktsplanen. Senare genomfördes även en riktad medborgardialog kring två rekreatiomsområden Röstberget och Risnäset.

För att lyfta barns perspektiv har kommunen även inhämtat synpunkter från elever på Funäsdalens skola. Synpunkterna som kommunen fick från barn och ungdomar handlar till stor del om att de vill ha en trygg och säker väg som de kan använda för att ta sig till skolan. De efterfrågar upplysta gång- och cykelvägar med övergångsställen på de vägar som barn och ungdomar använder. Vivallsvägen och Tullvägen lyfts som exempel.

Risnäset är en av de platser som ungdomar vill att kommunen ska bevara, men även utveckla för att det ska bli en ännu trevligare plats. Idrottsplatsen vid förskolan uppskattas också av barn och ungdomar. De efterfrågar dock bättre underhåll och skötsel av idrottsplatsen.

För att bibehålla attraktionskraften för Funäsdalen- Ljusnedal ska kommunen när man utvecklar sin egen mark genomföra ytterligare medborgarundersökningar gällande behovet av olika typer av bostäder och miljöer. Även brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektiv ska beaktas i efterkommande planeringsprocesser.

Samisk förvaltningskommun

Härjedalens kommun/Herjedaelien tjjelte ingår i förvaltningsområde för samiska sedan 2010. I februari år 2000 ratificerade Sverige Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk. Målet med den svenska minoritetspolitiken är att ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande samt stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande. Effekterna av minoritetspolitiken följs upp inom tre delområden: *Diskriminering och utsatthet, Inflytande och delaktighet och Språk och kulturell identitet.*

MARKANVÄNDNING

Inledning

I det här kapitlet redovisar kommunen hur mark och vatten ska användas för att förverkliga utvecklingsinriktningen för Funäsdalen-Ljusnedal. Den fördjupade översiktsplanen verkar vägledande för kommande planering och visar grunddragen för den avsedda användningen av mark och vatten.

Upphävande

Den nu gällande fördjupade översiktsplanen för Funäsdalen-Ljusnedal täcker stora arealer där betydande delar kategoriseras som "övriga områden". Inom dessa tillåts endast mindre kompletteringar av befintlig bebyggelse, liksom bebyggelse för jord- och skogsbrukets behov utifrån PBL:s generella bestämmelser. Två områden är även beskrivna som "Natur" där planen anger att ingen bebyggelse bör tillåtas utom för friluftslivets- och skogsbrukets behov.

I den kommunövergripande översiktsplanen har kommunen tagit ställning till att exploatering ska ske i anslutning till orter med samhällsservice för att kunna erbjuda en god kommunal service.

I revideringen av den fördjupade översiktsplanen för Funäsdalen-Ljusnedal saknas skäl att inkludera mark som inte omfattas av tydliga ställningstagande kring dess användning. Den tidigare omfattningen revideras i det nya planförslaget och delar av den befintliga översiktsplanen upphävs enligt tillhörande karta.

Kommunal markpolitik

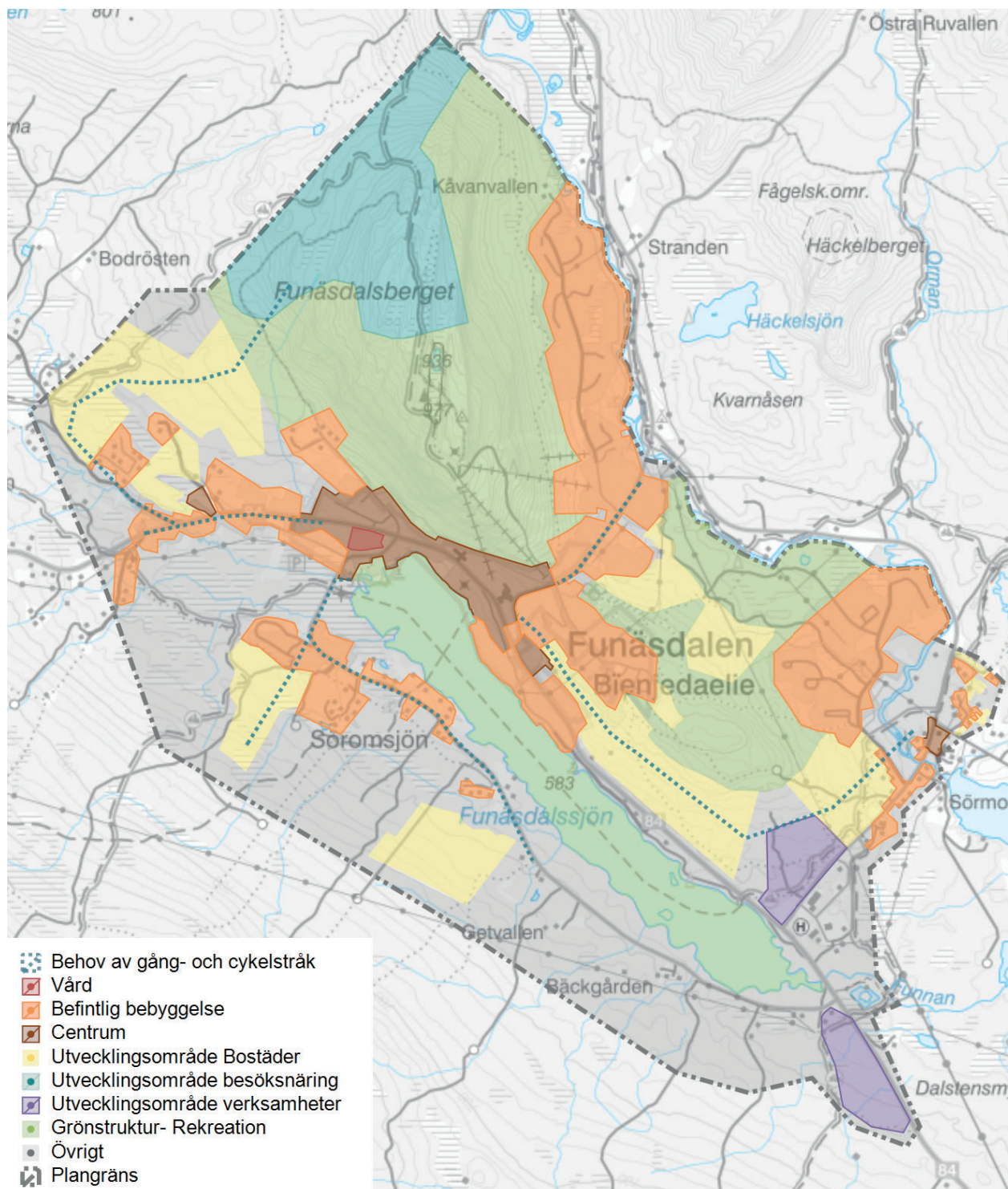
Funäsdalen är en ort där det finns ett starkt intresse för att etablera och utveckla företagsverksamhet, bosätta sig eller ha ett fritidsboende. Kommunen ser en stor efterfrågan på såväl tomter för småhus som på lägenheter för permanent boende. För att kunna erbjuda goda förutsättningar för en hållbar utveckling krävs en god mark- och planeringsberedskap. Det ger kommunen en bättre möjlighet att skapa rätt förutsättningar utifrån de behov och den efterfrågan som finns. Det innebär att se till att det finns tillgång till planlagd mark för till exempel bostäder, verksamheter och kommunal service.

Ställningstaganden:

- Kommunen ska utveckla ett antal av sina egna fastigheter inom Funäsdalen, både för verksamheter och bostäder.
- Kommunen ska bedriva en långsiktig markpolitik för att säkerställa en positiv hållbar utveckling som därigenom bidrar till förbättrad samhällsservice med rätt förutsättningar som ger ökade möjligheter att leva, verka och bo i Funäsdalen.

Markanvändningskarta

Markanvändningskartan redovisar översiktligt nuvarande och föreslagna mark- och vattenanvändning. Områdena där kommunen föreslår en större förändring av dagens markanvändning presenteras närmare under nästa avsnitt.

Förslag till ny fördjupad översiktsplan för Funäsdalen - föreslagen markanvändning.

Färg	Benämning	Beskrivning	Ställningstagande
	Utveckling -bostäder	Områden som i huvudsak ska bestå av olika former av bostäder och tillhörande funktioner, så som mindre tekniska anläggningar och parkeringar. Här inryms även mindre grönområden och skol- och förskoleverksamhet. Gång- och cykelvägar skall anordnas till och inom nya områden.	Här ser kommunen en möjlighet att utveckla befintliga och nya bostadsområden. Kommunen förespråkar en blandad bebyggelse med både flerbostadshus och friliggande tomter och tillhörande service. Permanentbostäder bör prioriteras. Samordning mellan fastigheter krävs oftast för att skapa en ändamålsenlig samhällsplanering samt effektivare markanvändning.
	Befintlig bebyggelse	Områden som i huvudsak består av olika former av bostäder, service och tillhörande funktioner, till exempel mindre tekniska anläggningar och parkeringar.	Kommunen ställer sig generellt positiv till en samhällsutvecklande förtätning.
	Grönstruktur och rekreation	Områden med särskilt viktiga grönområden och tätortsnära rekreationsområden.	Kommunen vill se en utveckling av rekreationsområden genom spår, leder och anläggningar för sport, rekreation och friluftsliv på Röstberget, Funäsdalsberget och Funäsdalssjön. Utveckling av småbåtshamn, badplats samt mindre serviceanläggningar så som tex. café och restaurang kan utvecklas på Risnäset.
	Vård	Områden för vårdverksamhet, boende och service.	Möjligt med framtida kombination av vård med bostäder, kontor och service.
	Centrum	Områden med olika servicefunktioner som ligger centralt eller på andra sätt ska vara lätta att nå. Centrumområde innehåller en blandning av handel, kontor, service, bostäder och annan jämförlig verksamhet. Trafik- och parkeringsytor, samt mindre grönstruktur ingår.	Kommunen ställer sig generellt positiv till en samhällsutvecklande förtätning. Kommunen ser positivt på en ändrad markanvändning som kan bidra till att underlätta trafiksituationer inom de centrala delarna av Funäsdalen.
	Verksamheter	Företagsområde för större verksamheter, handel, sportarenor och drivmedel som inte är centrumberoende. Med tillhörande funktioner så som gång- och cykelväg, parkeringar och tekniska anläggningar.	Möjlighet med framtida företagsområden för icke centrumberoende verksamheter, vilket kan frigöra lokaler centralt. Lämplighet får prövas utifrån vilken påverkan det kan ge för bykärnans centrumverksamhet samt utifrån risk för omgivningspåverkan.
	Besöksanläggning, tillfällig vistelse och boende.	Område för besöksverksamhet, fritidshus, alla typer av tillfällig övernattning samt konferensanläggningar. Här ingår kulturella och religiösa verksamheter, idrotts- och sportanläggningar med tillhörande byggnader och övriga besöksanläggningar.	Område för utveckling av besöksnäringen. Viktiga frågor att utreda blir flöden, angöringar, bebyggelsens omfattning och vilken påverkan en utbyggnad får för Funäsdalens samhälle. Detaljplanering ska föregås av ett planprogram som inkluderar hela området.
	Övrigt	Pågående markanvändning föreslås fortsätta. Förändrad markanvändning får prövas i varje enskilt fall.	

Inför arbetet med den fördjupade översiktsplanen för Funäsdalen inhämtade kommunen exploateringsanspråk från privata markägare. Arbetet har sedan visat att det krävs större sammanhängande områden för en bra planering och utveckling med grund i ändamålsenlig infrastrukturoch effektiv markanvändning. Det kan vara svårt att åstadkomma ifall många mindre områden ska detaljplaneras separat.

Vissa exploateringsanspråk har därför inte inkluderats i den fördjupade översiktsplanen. Andra anspråk har efter utredning utgått av andra anledningar, så som exempelvis konstaterad risk för ras och skred, strand-skydd eller brant terräng. Kommunen har även bedömt hur väl samtliga anspråk överensstämmer med de målsättningarna den fördjupade översiktsplanen syftar till att uppnå.

Den fördjupade översiktsplanen föreslår i vissa fall att mark ska användas för ett särskilt ändamål, även om markägaren inte visat intresse för sådan utveckling av sin mark under processen. Detta innebär dock inga förpliktelser eller krav på markägaren. Den användning som är fastställd i detaljplan och/eller genom beviljade bygglov gäller tills den dagen detaljplanen ändras eller uppförs.

Utvecklingsområden bostäder

1 Norra sluttningen av Röstberget

Områdets förutsättningar

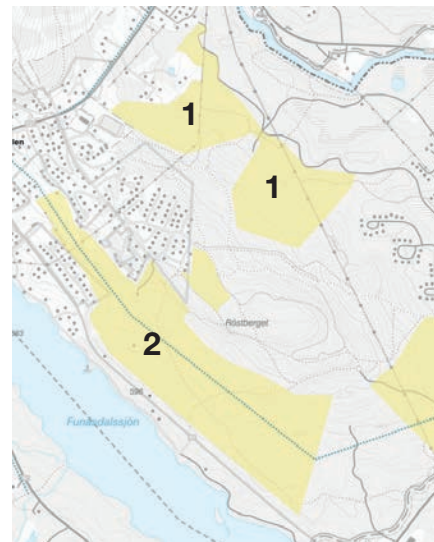
Området utgörs av en skogklädd höjd som genomkorsas av ett flertal stigar och motionsspår. Området används för olika former av friluftsliv som skidåkning, ridning, löpning, cykling och ortsnära utflykter. På södra sidan finns äldre potatisåkrar. Närheten till skola och förskola gör området viktigt för ungdomsverksamhet. Vissa delar av skogsmarken har avverkats och består av föryngringsytor.

Området ingår i vattenskyddsområde. Inför en utveckling av Röstbergets norrsluttning behöver därför påverkan på grundvattenmagasinet utredas. Utredningen behöver säkerställa att varken tillrinning eller vattenkvalitet påverkas. Visar utredningen på ej försumbar påverkan får ingen bebyggelse tillkomma. Området bedöms inte beröras av strand-skydd baserat på de kända vattendrag som finns i kartunderlag. Området ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp, en detaljerad vatten- och avloppsutredning ska tas fram i vidare detaljplanering.

Områdets potential

Områdets närhet till rekreationsområden, förskola och skola samt bra kommunikationsmöjligheter ger goda förutsättningar för permanent-boende. Inom området bedöms översiktligt cirka 300 lägenheter kunna tillskapas. Detta ska ses som ett riktvärde och är inte ett garanterat antal. En mer exakt beräkning ska göras i detaljplaneringen med ytterligare utredningar till grund. Vid utveckling av småhus, exempelvis fritidshus eller enbostadshus, ska möjligheten till två lägenheter per fastighet beaktas vid kommande planering.

Framtida detaljplanering behöver föregås av en naturvärdesinventering, framför allt inom de delar som fortfarande är bevuxna med skog. Gröna passager mot befintlig bostadsbebyggelse samt inom området ska säker-

Förslag till utvecklingsområden för boende (1-2).

ställa tillgång till grönytor. Vidare planering bör utvärdera behoven av utredningar vid utveckling av området, såsom:

- Geoteknisk undersökning för att säkerställa markstabilitet.
- Undersökning av eventuell exploaterings påverkan på grundvattenförhållanden inklusive dagvattenhantering.
- Naturvärdesinventering med anpassning utifrån resultat.
- Lokalisering av anslutningsväg och gång- och cykelväg inom och till området.
- Studie av hänsynsbehov gentemot friluftslivet.

Resultaten från kommande inventeringar och utredningar kan leda till att området justeras eller att möjligheterna till genomförande påverkas. Då området utgör ett viktigt ortsnära rekreationsområde är det viktigt att området utvecklas med hänsyn till områdets värden för friluftslivet. I framtida detaljplanering behöver därför planerad bebyggelse och infrastruktur utredas noggrant och utformas för minsta möjliga påverkan på områdets förutsättningar för olika former av friluftsliv.

2 Sydsluttning röstberget, tältplatsen

Områdets förutsättningar

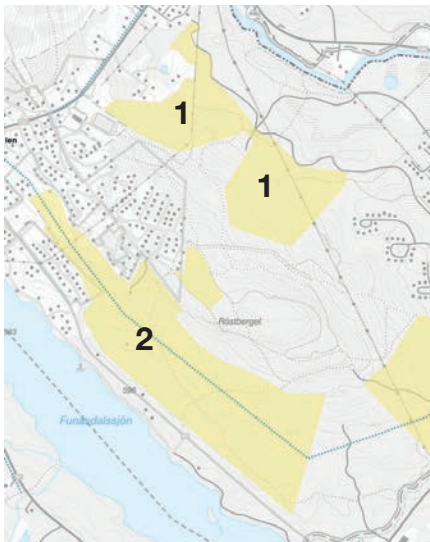
I väster består marken av vall och öppet, kuperat landskap som ansluter till sammanhållna bebyggelse. I öster övergår det till skogsmark som sluttar ner mot riksväg 84.

Stora delar av området består av yngre barrblandskog. Områdets naturvärden är inte inventerade och få fynd av naturvårdsarter finns hittills rapporterade. Naturvårdsarter har framför allt hittats längs vägkanter där det fläckvis finns en artrik ängsmarksflora. Fem rödlistade arter finns noterade, bland annat violett guldvinge som är klassad som starkt hotad. Hela området bör inventeras i samband med planerad exploatering. Friluftslivsvärden, spår och leder bör också beaktas.

Riksväg 84 utgör primär transportled för farligt gods. I detaljplanering behöver därför ett godtagbart skyddsavstånd eller andra skyddsåtgärder säkerställas. Området bör också förses med två infartsvägar för att säkerställa att räddningstjänsten tar sig fram även om någon av infarterna blir blockerad. Tillkommande vägar inom områdena ska sammanstråla till de två infartsvägarna och inga ytterligare anslutningar till riksväg 84 ska tillåtas ur ett trafiksäkerhetsperspektiv.

Åsaregatan anses i det här skedet inte lämplig som angöringsväg till utvecklingsområdena. Åsaregatan är smal vilket skapar svårigheter vid mötande biltrafik och en osäker trafiksituation för oskyddade trafikanter. En utveckling med Åsaregatan som angöringsväg förutsätter att en utredning tas fram som visar hur gatan kan breddas och ökning av trafiksäkerheten kan uppnås och genomföras. Geotekniska undersökningar bör genomföras i detaljplaneringen för att säkerställa markstabilitet och undvika risker för ras och skred.

Området berör flertalet privatägda fastigheter, vilket i öster är uppdelat i skiften från riksväg 84 och norrut. Detta gör att en utveckling av enstaka fastigheter inte anses lämpligt. För att utveckla området krävs en samverkan mellan flertalet markägare och kommunen.

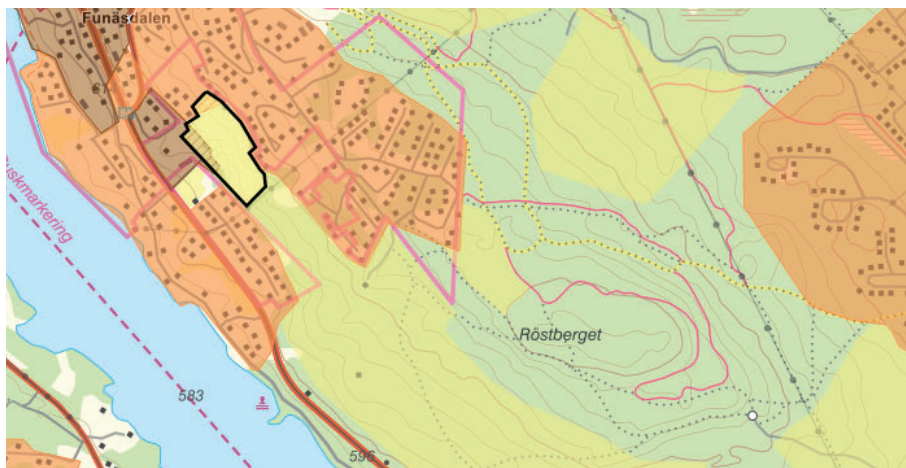
Förslag till utvecklingsområden för boende (1-2).

Om området utvecklas som en helhet kan en effektivare mark- och infrastrukturanvändning åstadkommas, därav ska en detaljplanering föregås av ett övergripande planprogram för området. Efter genomfört planprogram kan en etappindelning vara aktuell. Gång och cykelvägar ska anordnas inom och till området för att öka tillgängligheten. Med lokalisering inom orten ger området förutsättningar för att minska bilberoendet.

Undantaget kan vara den över delen som innefattar fastighet Funäsdalen 70:12, denna fastighet kan detaljplaneras enskilt under förutsättningen att man kan redovisa en av kommunen godkänd angöringsväg. Inom området får då cirka 50 lägenheter tillskapas.

Baserat på befintliga kartunderlag bedöms inte området beröras av strandskydd. Området ska anslutas till kommunala vatten- och avloppsanläggningar. En detaljerad vatten- och avloppsutredning ska därför tas fram i kommande detaljplanering.

Den fördjupade översiktsplanen föreslår att ett område för vall/fårbete ska användas för bostadsändamål. Området är totalt ca 4,7 hektar och ligger i centrala Funäsdalen. Omkringliggande mark är detaljplanerad för bostäder.

Område för vall/fårbete som föreslås ska utvecklas för bostadsändamål.

I publikationen ”Kommunens arbete med jordbruksmarkens värden – ett stödverktyg” från Jordbruksverket, anges tre frågor som kommunen behöver ta i beaktning för att efterleva 3 kap. 4 § Miljöbalken i samband med att jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse:

- Är jordbruksmarken brukningsvärd?
- Är den aktuella förändrade markanvändningen ett väsentligt samhällsintresse?
- Är det möjligt att ta annan mark i anspråk?

Enligt den gradering av jordbruksmark som genomfördes av Lantbruksstyrelsen 1971 är jordbruksmarken i Funäsdalen klassad i kategori 1. På nationell nivå tillhör den således inte den mer produktiva marken. Dock kan denna klassning ses som daterad och icke aktuell, men det finns inget mer uppdaterat nationellt eller regionalt material att ta del av. I dagsläget bedrivs visst djurbete på området, en del av området ingår också i så kallat Jordbruksblock. Området ingår inte i ängs- och betesmarkinventeringen.

Marken bedöms ha ett visst värde för djurbete och ur ett landskapsperspektiv, men bedöms som mindre brukningsvärd då den ligger i anslutning till och är inramad av befintlig bostadsbebyggelse, samt att området är av mindre storlek för aktivt jordbruk.

Kommunen äger en av fastigheterna och ser stora möjligheter att utveckla permanentboende på platsen. Området ligger ca 500-600 meter från Funäsdalen skola och på ungefär samma avstånd till förskola, handel och annan service. Det finns inget område i Funäsdalen som har samma utvecklingsmöjligheter inom samma avstånd till samhällsservice.

Kommunen bedömer i det aktuella skedet att den föreslagna markanvändningen är ett väsentligt samhällsintresse som väger upp förlusten av aktuell betesmark. Utifrån den aktuella bristen på bostäder, markens lokalisering som dels ger bra möjligheter för bostadsutveckling, dels ligger inramad av befintlig bostadsbebyggelse, gör kommunen bedömningen att samhällsintresset för bostadsförsörjning väger tyngre än den mindre mängd betesmark som tas i anspråk. Det finns ett stort behov av bostäder i Funäsdalen och därför är det motiverat att aktuell betesmark tas i anspråk för att tillgodose ett allmänt intresse.

En mer detaljerad lokaliseringsutredning kan tas fram i samband med detaljplanering. Syftet är då att ytterligare säkerställa att behoven av permanentbostäder inte kan lösas på ett likvärdigt sätt eller med samma förutsättningar inom orten utan att ta betesmarken i anspråk. Dialog ska också hållas med LRF genom processen.

Områdets potential

Det är stor efterfrågan på bostäder inom de centrala delarna med närhet till skola, förskola och service. Även handeln i Funäsdalens centrala delar har svårt att utvecklas på grund av trafik- och parkeringsproblematik. Att hitta alternativa handelsområden är därför prioriterat för en funktionell dagligvaruhandel.

Området på Röstbergets sydsluttning kan i väst utvecklas med en kombination av handel och bostäder för att sedan längre österut övergå till enbart bostäder. Området bedöms lämpligt för blandad bebyggelse som kan bidra till inflyttning och permanent boende. En utveckling öster om de centrala delarna kan på sikt också bidra till att Funäsdalen och Ljusnedal knyts samman.

Inom området finns möjligheter att utveckla ett mindre handelsområde för dagligvaruhandel samt översiktligt cirka 350 lägenheter. Detta ska ses som ett riktvärde och är inte ett garanterat antal. En mer exakt beräkning ska göras i detaljplaneringen med ytterligare utredningar till grund. Vid utveckling av småhus, exempelvis fritidshus eller enbostadshus, ska möjligheten av att göra två lägenheter per fastighet även beaktas vid kommande beräkning av lägenheter. Vidare planering bör utvärdera behoven av följande utredningar vid utveckling av området:

- Undersökning av skyddsavstånd till farligt godsled.
- Geoteknisk undersökning för att säkerställa markstabilitet.
- VA-utredning samt dagvattenhantering i relation till sluttningen och riksväg 84.

- Naturvärdesinventering – området anpassas utifrån resultat.
- Lokalisering av anslutningsväg och gång- och cykelväg inom och till området.

Resultaten från inventeringar och utredningar kan leda till att markområdet justeras eller att möjligheterna till genomförande påverkas.

3 Ljusnedal – östra delen av röstberget.

Områdets förutsättningar

Området är i dag skogsmark med avverkade områden som även nyttjas som rekreationsområde. Äldre skog finns inom ett smalt stråk närmast befintlig bebyggelse i sydöstra hörnet och i den nordvästra delen. I övrigt består området av tidigare avverkad skog eller yngre plantering. Naturvärden är inte inventerade, men förekomsten av äldre skog ger förutsättningar för högre naturvärden. Längs befintliga vägkanter och öppna marker finns tidigare fynd av några skyddsvärda kärlväxter. I övrigt finns få artfynd noterade.

Inför exploatering behöver naturvärden inventeras, framför allt inom delarna med äldre skog. Den gröna infrastrukturen närmast befintlig bebyggelse bör bevaras. Områdets exakta utsträckning måste studeras och anpassas med tillräckliga avstånd för att de intilliggande tilltänka verksamhetsområdet inte ska upplevas störande i relation till både trafikmängder och verksamheter.

Området bedöms inte beröras av strandskydd baserat på de kända vattendrag som finns i befintliga kartunderlag. Området ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp, en detaljerad vatten- och avloppsutredning ska därför tas fram i vidare detaljplanering.

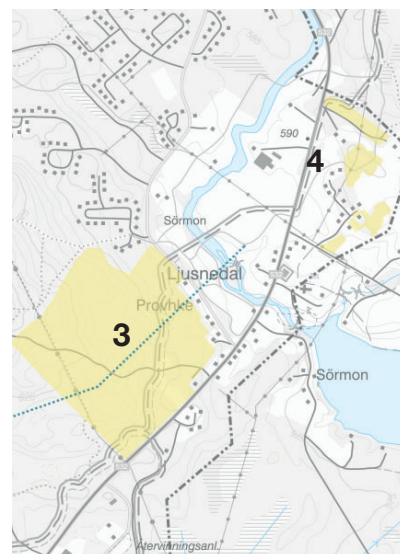
Områdets potential

Att utveckla östsluttningen av röstberget för bostadsändamål kan på sikt knyta samman Funäsdalen och Ljusnedal. Området har god tillgång till rekreationsområden och vid en sammanknytning av Funäsdalen och Ljusnedal förbättras förutsättningarna för service och kommunikation.

Inom området bedöms översiktligt cirka 100 lägenheter kunna skapas. Siffran utgör ett riktvärde och är inte ett garanterat antal. En mer exakt beräkning ska göras i detaljplaneringen med ytterligare utredningar till grund. Vid utveckling av småhus, exempelvis fritidshus eller enbostadshus, ska möjligheten av att göra två lägenheter per fastighet även beaktas vid kommande beräkning av lägenheter. Vidare planering bör utvärdera behoven av följande vid utveckling av området:

- Geoteknisk undersökning för att säkerställa markstabilitet.
- VA-utredning samt utredning av dagvattenhantering.
- Naturvärdesinventering – området anpassas utifrån resultat.
- Lokalisering av anslutningsväg och gång- och cykelväg inom och till området.

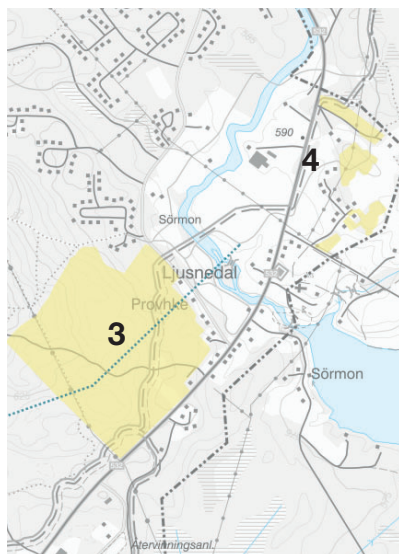
Resultaten från kommande inventeringar och utredningar kan leda till att markområdet justeras eller att möjligheterna till genomförande påverkas.

Förslag till utvecklingsområden för boende (3-4).

4 Ljusnedal – samlad förtätning

Kommunen ansökte under 2019 om att få förvärva delar av fastigheten Ljusnedal 1:1. Ansökan omfattade dels ett område i Bruksvallarna, dels ett område i Ljusnedal. Ansökan avstyrktes av regeringen 2020.

Förslag till utvecklingsområden för boende (3-4).

Kommunen ser fortfarande stort behov av mark för boende i Ljusnedal för att samhället ska kunna utvecklas. En förtätning av bebyggelsen nyttjar den kommunala servicen effektivt och ger samtidigt ett underlag för ett livskraftigt samhälle.

Utvecklingsområdet berör mark som ingår i Mittådalens samebys året runtmarker. Stora delar av Ljusnedal består också av aktivt brukad jordbruksmark. Kommunen har identifierat mindre delar av statlig mark inom Ljusnedals samhälle i anslutning till befintlig bebyggelse där det finns goda förutsättningar för förtätning av bebyggelsen. Kommunen bedömer att en förtätning bör kunna genomföras på dessa ytor utan att orsaka betydande störningar för renskötsel eller jordbruk.

Inom området bedöms översiktligt cirka 30 lägenheter kunna tillskapas, detta ska ses som ett riktvärde och är inte ett garanterat antal. En mer exakt beräkning ska göras i detaljplaneringen med ytterligare utredningar till grund. Vid utveckling av småhus, exempelvis fritidshus eller enbostadshus, ska möjligheten av att göra två lägenheter per fastighet även beaktas vid kommande beräkning av lägenheter.

Området har inte vidare detaljstuderats och det kan inte garanteras att ett genomförande är möjligt. Vid ett eventuellt markförvärv kommer detaljplaneringen undersöka förutsättningarna närmare.

5 Vivalen – västra sidan av Funäsdalsberget.

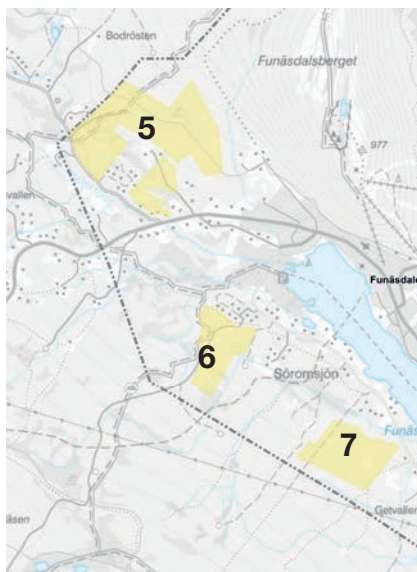
Områdets förutsättningar

Området ansluter till befintlig bebyggelse i öster. Området utgörs av äldre barrblandskog, myrmark, yngre trädplanteringar med tall eller contorta, samt föryngringsytor. Nästan halva områdets yta består av ungskog eller tidigare avverkad skog med lägre naturvärde och friluftslivsvärden.

I den översta delen samt i det sydvästra hörnet finns äldre barrblandskog med inslag av myr. Delar av skogen är naturskogsartad med riklig förekomst av död ved och äldre träd.

Inom området finns flertalet fynd av naturvårdsarter. Några är knutna till äldre kontinuitetsskog, några till öppna myrar och vägkanter med ängsflora. Några mycket ovanliga arter finns noterade precis utanför området i ett gammalt kalkbrott. Här finns till exempel norra Europas enda fynd av Härjedalslav. Ytor med äldre barrskog är en viktig del av en större sammanhängande grön infrastruktur med mycket höga naturvärden runt Funäsdalsberget. I samband med exploatering behöver därför områdets naturvärden inventeras. Baserat på befintliga kartunderlag bedöms området inte beröras av strandskydd.

Området ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp. Förutsättningarna behöver studeras i en detaljerad vatten- och avloppsutredning i samband med kommande detaljplanering. Förutsättningarna behöver inkludera eventuell utveckling norr om Funäsdalsberget då utbyggnad inom det områden kan påverka anläggningarna inom område 5.

Förslag till utvecklingsområden för boende (5-7).

Områdets potential

En utveckling av området skapar en naturlig utvidgning av samhället västerut. Området har god tillgång till rekreationsområden med spår och leder och ligger cirka 2 km från Funäsdalens centrala delar.

Inom området bedöms översiktligt cirka 400 lägenheter kunna tillskapas, detta ska ses som ett riktvärde och är inte ett garanterat antal. En mer exakt beräkning ska göras i detaljplaneringen med ytterligare utredningar till grund. Om man utvecklar småhus, exempelvis fritidshus eller enbostadshus, ska möjligheten av att göra två lägenheter per fastighet även beaktas vid kommande beräkning av lägenheter. Vidare planering bör utvärdera behoven av följande vid utveckling av området:

- Geoteknisk undersökning för att säkerställa markstabilitet.
- VA-utredning samt utredning av dagvattenhantering
- Naturvärdesinventering – området anpassas utifrån resultat.
- Lokalisering av anslutningsväg och gång- och cykelväg inom och till området.

Resultaten från kommande inventeringar och utredningar kan leda till att området justeras eller att möjligheterna till genomförande påverkas.

6 Söromssjön

Områdets förutsättningar

Området består av yngre barrblandskog, skogsplantering, myrmark, skogsbilväg och några mindre ytor med äldre barrblandskog. Idag kända naturvårdsarter förekommer i områdena med äldre skog och är knutna till äldre träd och död ved. En relativt stor andelen yngre skog medför låg sannolikhet att området som helhet ska hysa högre naturvärden.

Vid exploatering bör naturvärdesinventering fokusera på myrmark och värden knutna till den äldre skogen. Området bedöms inte beröras av strandskydd baserat på befintliga kartunderlag.

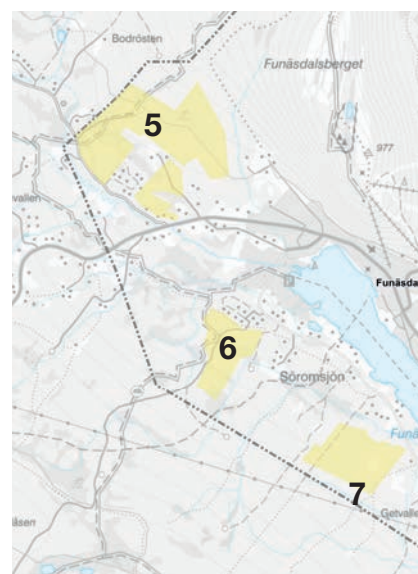
Stora delar av Funäsdalen bys västra delar har sin utsikt mot området sydväst om Funäsdalssjön. Byggnader bör därför anpassas till terrängen för att undvika alltför stor påverkan på landskapsbilden. Nya byggnader ska i form och uttryck anpassas till omkringliggande strukturer och upplevas som tillägg i samma skala och uttryck som sin omgivning.

Området ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp, en detaljerad vatten- och avloppsutredning ska ske i vidare detaljplanering.

Områdets potential

Området utgör en naturlig utveckling av ett befintligt bostadsområde med god tillgång till kommunal service. Närheten till Funäsdalens centrala delar bedöms minska bilberoendet. Det finns olika alternativ för anslutningsväg till området, dock är dessa alternativ beroende av möjligheten att nyttja omkringliggande fastigheter.

I dagsläget är Tullvägen förhållandevis smal och saknar belysning. En förutsättning för att utveckla området är att tillgängligheten och trafiksäkerheten för så väl skyddade som oskyddade trafikanter förbättras. Det innebär att tillfartsväg och gångstråk från de centrala delarna av Funäsdalen till utvecklingsområdet ska behandlas i vidare detaljplanering.

Förslag till utvecklingsområden för boende (5-7).

Inom området bedöms översiktligt cirka 100 lägenheter kunna tillskapas, detta ska ses som ett riktvärde och är inte ett garanterat antal. En mer exakt beräkning ska göras i detaljplaneringen med ytterligare utredningar till grund. Om man utvecklar småhus, exempelvis fritidshus eller enbostadshus, ska möjligheten av att göra två lägenheter per fastighet även beaktas vid kommande beräkning av lägenheter. Vidare planering bör utvärdera behoven av följande vid utveckling av området:

- Geoteknisk undersökning för att säkerställa markstabilitet.
- VA-utredning samt utredning av dagvattenhantering
- Naturvärdesinventering – området anpassas utifrån resultat.
- Lokalisering av anslutningsväg och gång- och cykelväg inom och till området.

Resultaten från kommande inventeringar och utredningar kan leda till att området justeras eller att möjligheterna till genomförande påverkas.

7 Södra sidan Funäsdalssjön

Områdets förutsättningar

Området består av en skogssluttning som sluttar ner mot Funäsdalssjöns södra sida. I området förekommer äldre barrblandskog med inslag av björk som delvis är påverkad av äldre skogsbruk. På drygt hälften av ytan finns ungskog och tidigare avverkad skog. Några äldre ängsmarker med upphörd hävd finns dels runt den befintliga bebyggelsen, dels inne i skogen. Området har avgränsats så att strandskyddet inte bedöms beröras utifrån befintligt kartmaterial. I den äldre barrblandskogen förekommer en del naturvårdsarter som är knutna till äldre träd och död ved. Träd över 200 år förekommer spritt inom området.

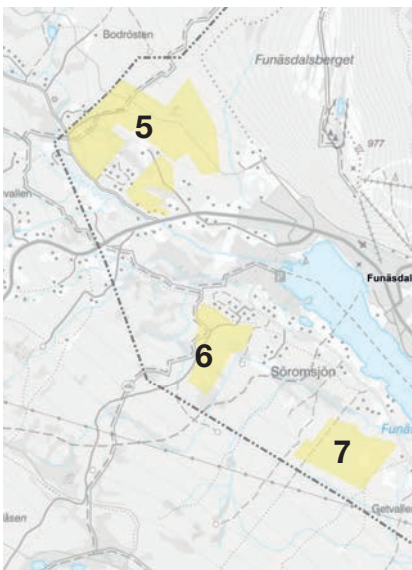
Längs landsvägen norr om området finns fynd av rödlistade kärlväxter och även den starkt hotade fjärilen violett guldvinge. I samband med detaljplanering bör naturvärdesinventering genomföras i den äldre skogen samt artrika vägar och ängsmark. Tidigare avverkad skog och ungskog kan förväntas ha lägre naturvärden.

Tekniskt går det att bygga ut kommunalt vatten och avlopp till den södra sidan Funäsdalssjön. Förutsättningarna för en kommunal anläggning ska vägas mot möjligheter till för området gemensamma avloppslösningar i en utredning i tidigt skede. Utredningen bör bland annat inkludera ekonomi, miljö och hälsa, recipientpåverkan och framtida expansionsmöjligheter. En förutsättning för att gå vidare med att utveckla området är att en av kommunen godkänd vatten- och avloppshantering kan redovisas.

Stora delar av Funäsdalen by har sin utsikt mot området söder om Funäsdalssjön. Byggnadsvolymer bör därför anpassas till befintlig skog och terräng för att undvika alltför stor påverkan på landskapsbilden. Nya byggnader ska i form och uttryck anpassas till omkringliggande strukturer och byggnader och upplevas som tillägg i samma skala och uttryck som sin omgivning.

Områdets potential

Området bedöms primärt lämplig som tomtmark för villabebyggelse. Då området inte är i direkt närhet till Funäsdalens centrala delar kommer området att vara behäftat med ett visst bilberoende. Gång och cykelväg

Förslag till utvecklingsområden för boende (5-7).

saknas på Tullvägen som går runt Funäsdalssjöns södra delar vilket förstärker bilberoendet.

Inom området bedöms översiktligt cirka 100 lägenheter kunna tillskapas, detta ska ses som ett riktvärde och är inte ett garanterat antal. En mer exakt beräkning ska göras i detaljplaneringen med ytterligare utredningar till grund. Om man utvecklar småhus, exempelvis fritidshus eller enbostadshus, ska möjligheten av att göra två lägenheter per fastighet även beaktas vid kommande beräkning av lägenheter. Vidare planering bör utvärdera behoven av följande vid utveckling av området:

- Naturvärdesinventering
- Geoteknisk utredning
- Lokalisering av anslutningsväg och gång- och cykelväg inom och till området.
- Dagvattenutredning

Resultaten från kommande inventeringar och utredningar kan leda till att området justeras eller att möjligheterna till genomförande påverkas.

Utvecklingsområden verksamheter

1 Östra sidan av Röstberget / Ljusnedal

Områdets förutsättningar

Området sträcker sig från korsningen väg 84 och Ljusnedalsvägen mot norr. Området utgörs av brukad skogsmark och består mest av yngre uppväxande barrskog. Naturvärden och artförekomster har inte inventerats, men kan antas vara begränsade i det utpekade området. Längs vägkanter har några ovanliga växter och insekter observerats, vilket bör undersökas ytterligare vid planering av in- och utfarter.

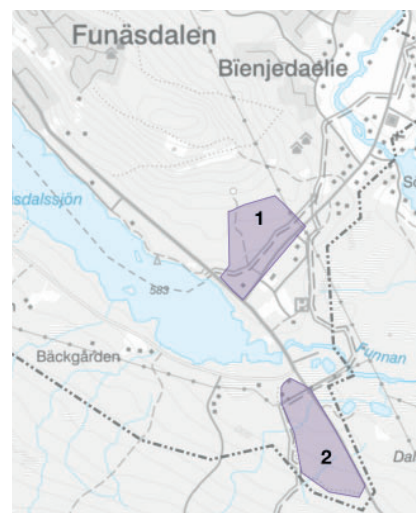
Området ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp, en detaljerad vatten- och avloppsutredning ska tas fram i vidare detaljplanering.

Områdets potential

I Funäsdalens centrala delar finns en trafik- och parkeringsproblematik som gör att handeln har svårt att utvecklas. Även icke centrumberoende verksamheter som i dagsläget är belägna inom de centrala delarna kan gynnas av att flytta till ett samlat företagsområde. Det kan också bidra till att frigöra lokaler centralt.

Sluttning på Röstbergets östsida kan utgöra en utökning av befintligt verksamhetsområde i sydost. Det bedöms inledningsvis lämpligt som ett företagsområde för större verksamheter, exempelvis handel, sportarenor och drivmedelsförsäljning som inte är centrumberoende.

En utveckling av området ska inte påverka bykärnans centrumverksamhet negativt utan underlätta för icke centrumberoende verksamheter att utvecklas. Prövning av nya verksamheter bör även ske utifrån risk för omgivningspåverkan.

Förslag till utvecklingsområden för verksamheter.

2 Östra sidan av Funäsdalssjön

Områdets förutsättningar

Området ligger i ganska flack terräng med myrmark och barrblandskog. Cirka en tredjedel av området är tidigare avverkat. Inom fuktigare delar av området har orkidéer som till exempel blodnycklar observerats vilket tyder på en rikare kärlväxtflora i området.

Inför detaljplanering bör en naturvärdesinventering utföras som undersöker områdets kvarvarande skog, myrmarker, bäckar och även omgivningarna närmast planområdet med värdefulla vattenmiljöer.

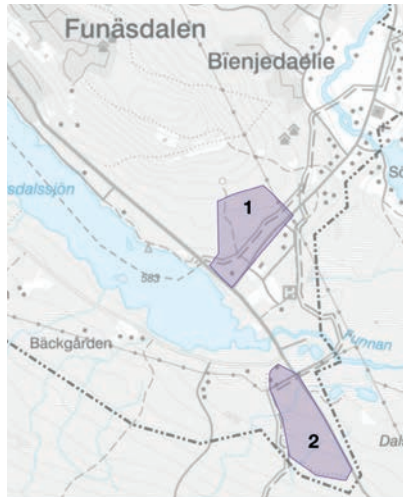
Riksväg 84 utgör primär transportled för farligt gods vilket måste studeras i samband med detaljplanering för att säkerställa ett godtagbart skyddsavstånd eller andra skyddsåtgärder. Området ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp, en detaljerad vatten- och avloppsutredning ska tas fram i vidare detaljplanering.

Områdets potential

Området är sedan tidigare utpekat som ett reservområde för industri i fördjupad översiktsplan från 2009. Området bedöms inledningsvis lämpligt som ett företagsområde för större verksamheter, handel, sportarenor och drivmedelsförsäljning som inte är centrumberoende samt verksamheter som kräver eller gynnas av direkt närhet till riksväg 84.

Trängsel kring trafik och parkering i bykärnan gör att handeln har svårt att utvecklas. Även icke centrumberoende verksamheter som i dagsläget är belagda inom de centrala delarna kan gynnas av att flytta till ett samlat företagsområde, detta kan också bidra till att frigöra lokaler centralt. Utvecklingen ska inte påverka bykärnans centrumverksamhet negativt utan underlätta för icke centrumberoende verksamheter att utvecklas. Prövning av nya verksamheter bör även ske utifrån risk för omgivningsspåverkan samt riskavstånd till riksväg 84.

Området kommer att utgöra ny entré till Funäsdalen från öster. Hur ett nytt verksamhetsområde kan gestaltas och utformas behöver därför undersökas vidare i kommande detaljplanering.

Förslag till utvecklingsområden för verksamheter.

Utvecklingsområde besöksnäring

1 Nordvästra sidan av Funäsdalsberget

Området består till stor del av kuperad terräng som tidigare inte är exploaterad. Området rymmer en rad stigar och leder samt ett rikt växt- och djurliv som en eventuell utveckling måste visa hänsyn till.

Området anses lämpligt att utreda vidare för utveckling av besöksnäring, men förutsättningar för att utveckla alpin skidåkning behöver undersökas vidare. Ny bebyggelse, serviceanläggningar och allmänna parkeringar ses som en naturlig utveckling om den alpina skidåkningen byggs ut.

En detaljplaneprocess ska föregås av ett planprogram för hela området som ska undersöka förutsättningarna närmare. Det kan innebära att området behöver justeras. Detaljplanering av delar av marken kan inte ske innan ett övergripande planprogram har visat på goda förutsättningar. Även icke lovpliktiga åtgärder bör samrådaskas med Länsstyrelsen på grund av att området antas ha höga naturvärden.

Utvecklingsområde för besöksnäring.

Vidare planering bör utvärdera behoven av följande vid utveckling av området:

- Behov av service och allmänna parkeringsytor.

att markområdet justeras eller att möjligheterna till genomförande påverkas.

Befintlig bebyggelse & centrum

och ca 400 lägenheter inom centrum. Med det menas att det inom redan bebyggda områden totalt kan tillskapas en förtätning av cirka 700 lägenheter. Siffrorna utgör riktvärden och utreds vidare i detaljplaneringen.

Vård

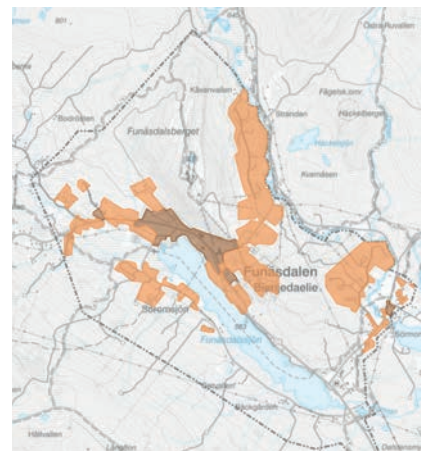
nybyggnad av hälsocentral har diskuterats. Kommunen anser att befintlig hälsocentral är strategiskt väl lokaliserad i närhet till andra verksamheter, därav bör en utbyggnad eller nybyggnation av hälsocentralen ske inom området vård där det också är möjligt med framtida kombination av vård, bostäder, kontor och service.

Samhällsservice

Skol- och förskoleverksamhet tillåts utvecklas inom de utvecklingsområden som föreslås för bostäder. Därmed finns utvecklingsmöjligheter om behov av nybyggnad uppstår i framtiden.

Förtätning

effektivare markanvändning och även en effektivare användning av den kommunala servicen.

Befintlig bebyggelse som bedöms kunna förtätas.

Inom de centrala delarna av Funäsdalen är stor del av marken detaljplanlagd, vilket leder till att förtätningar måste prövas genom ansökan om planbesked. I de mellersta och de yttre delarna där detaljplan saknas kan förtätning med ett fåtal fastigheter också prövas med förhandsbesked.

Frågor som behöver hanteras för att förhandsbesked ska övervägas och utredas är att fastigheten:

- Inte är detaljplanerad.
- Är en lucka i befintlig bebyggelse.
- Har ett godtagbart avstånd till Röros- /Svegsvägen (trafikled för farligt gods).
- Har ett godtagbart avstånd till övriga vägar med avseende på bullerkrav.
- Angöringsväg finns eller kan enkelt anordnas.
- Inga övriga frågor att utreda.

Ställningstagande

Kommunen ställer sig generellt positivt till en samhällsutvecklande förtätning.

Tätortsnära rekreation

Närhet till natur fyller en viktig funktion för skola och förskoleverksamhet samt är även en viktig aspekt för god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Tillgång till tätortsnära rekreation har stor betydelse för föreningslivet, framför allt ungdomsverksamhet. Både faktiskt och upplevd tillgänglighet är avgörande för hur rekreationsområden används.

Kommunen avser att enligt sitt ställningstagande i den kommunövergripande översiktsplanen tillgodose behovet av gröna passager och ortsnära rekreationsområden i den fysiska planeringen, vilket ligger i linje med de regionala målen samt delmål inom agenda 2030 om att skapa säkra och inkluderande grönområden för alla.

Kommunen har genomfört medborgardialoger kring två av de rekreationsområden som finns i centrala Funäsdalen, Röstberget och Risnäset. Kommunen ville undersöka hur boende i Funäsdalen nyttjar områdena och deras inställning till utveckling av dem.

Dialogerna visade att båda områdena är högt värderade och besitter olika funktioner. För Röstberget värdesätts närhet till spår, leder och naturmiljön. För Risnäset värdesätts en parkmiljö med badplats och mindre handelsmöjligheter som skapar en social plats för möten och umgänge. Möjligheter att anordna event och marknader uppskattas också.

Ställningstagande

Kommunen anser att det är viktigt att bevaka tillgången till rekreationsområden inom de centrala delarna av byn, inte minst för skol- och förskoleverksamheten. Möjligheterna till att nyttja spår och leder ska säkerställas utan att skapa ett bilberoende.

Areella näringar inom planområdet

Besöksnäring

Besöksnäringen utgör en basnäring i Härjedalens kommun och har en avgörande betydelse för utvecklingen inom delar av kommunen. Många av Funäsdalens invånare är sysselsatta inom olika delar av näringen.

Under vissa delar av året mångdubblas antalet människor som vistas i och kring Funäsdalen då antalet fritidsboende och besökare långt överstiger antalet bofasta invånare. Här finns stora utmaningar i samhällsplaneringen för en långsiktigt och hållbar utveckling som gynnar både medborgare och besökare.

Det är angeläget att följa upp den lokala bärkraften för besöksnäringen och behovet av styrning av vissa aktiviteter. I känsliga områden krävs ökad uppmärksamhet så att exempelvis markslitage, konflikter med jord- och skogsbruk samt rennäring, störningar på djur- och fågelliv, eller påverkan på kulturmiljöer undviks. Det är också av vikt att detta beaktas vid utveckling av fritidshusområden.

Tillgång och tillgänglighet till allmän parkering, service samt spår och leder från besöksområden ska ingå i vidare planering.

Nordvästra sidan av Funäsdalsberget är av intresse för utveckling av besöksnäringen, men bedöms även hysa höga naturvärden. För att utveckla området krävs samordning mellan markägare, kommunen samt andra berörda aktörer.

Flertalet utredningar måste genomföras för att undersöka och bedöma den lokala bärkraften samt hur man ska kunna hantera exempelvis ökat markslitage och annan miljöpåverkan.

Ställningstagande

Det är av vikt att värna om de naturresurser som finns inom kommunen. Ett scenario där besöksnäringen äventyrar de långsiktiga bevarandet av unika miljöer, djur- och växtliv ser kommunen inte som fördelaktigt, och kommer därför vara en aktiv part i att förebygga detta.

Rennäring

Delar av Ljusnedal ingår i Mittådalens samebys åretruntmarker. Området är utpekade som höst- och vårbete. I den kommunövergripande översiktsplanen gör kommunen följande ställningstaganden angående markanvändning inom året runtmarker.

Ställningstagande

Kommunen ska inom den statligt ägda åretruntmarken involvera samebyarna i tidiga skeden för strategiska planfrågor, detaljplaner, bygglov, förhandsbesked och förfrågningar kring markanvändning.

Inom den statligt ägda åretruntmarken ska, i perioder då renarna är speciellt känsliga och då andra intressen och människor kan störa renarna, kommunen tillsammans med länsstyrelsen och polisen samarbeta för att informera och säkra att inte renarna ofredas.

Skogsbruk

Skogsbruket är en av de viktiga näringarna inom Härjedalens kommun. I Funäsdalen är bostadsutbudet begränsat men efterfrågan hög, speciellt gällande permanentboende. Kommunen anser att brukad skogsmark med god tillgänglighet till kommunal service och där fastighetsägaren själv visar intresse för att ändra markanvändningen kan utredas för annan användning.

Ställningstaganden

Bebyggelse kan tillåtas på mark för skogsbruk för att tillgodose behovet av permanentbostäder inom de centrala delarna av Funäsdalen.

Vid de fall marken inte längre är lämplig att nyttjas som tidigare eller att möjligheterna inte längre tillåter den tidigare markanvändningen, ser kommunen att annan markanvändning kan tillåtas för att främja en god hushållning av mark och vatten.

Jordbruk

Jordbruket som näring har länge varit av stor betydelse i kommunen. Det öppna landskapet tillför också många värden, såväl kulturella som estetiska. Det är angeläget att ett aktivt jordbruk finns i kommunen och ges förutsättningar att utvecklas.

Inom och i anslutning till Funäsdalens tätort finns ett småskaligt jordbruk med hävdade täkter. Den öppna marken möjliggör viss djurhållning, men utgör också ett viktigt inslag i bymiljön och landskapsbilden. Den öppna marken bidrar tillsammans med fäbodarna starkt till områdets karaktär och attraktionskraft. Vidare är de hävdade gräs- och ängsmarkerna av stor betydelse för biologisk mångfald.

I den kommunövergripande översiktsplanen gör kommunen ett ställningstagande om att efter en lokaliseringsprövning, kunna ta jordbruksmark i anspråk för att tillgodose behovet av bostäder i närhet till samhällsservice.

Den fördjupade översiktsplanen föreslår att ett område för vall/fårbete ska utvecklas för bostadsändamål. Området är totalt ca 4,7 hektar och ligger i centrala Funäsdalen. Omkringliggande mark är detaljplanerad för bostäder.

Ställningstaganden

Bebyggelse kan tillåtas på jordbruksmark för att tillgodose behovet av permanentbostäder inom de centrala delarna av Funäsdalen.

Vid exploateringsanspråk på jordbruksmark ska samråd ske med LRF i tidigt skede för att bedöma hur utveckling och byggnation kan ske med minsta skada. Detta möjliggör att fler frågor kan lösas i samförstånd och konflikter undvikas.

Kommunikationer

Digital infrastruktur

Kommunen har flera viktiga roller för att nå målen i den nationella bredbandsstrategin. Kommunen ansvarar bland annat för grävtillstånd, fysisk planering, bygglov för master, bredbandssamordning, främjande av samförläggning av fiber med VA, fjärrvärme, el, och annan teknikförsörjning med mera.

Härjedalens kommun arbetar tillsammans med Härjeåns för fortsatt bredbandsutbyggnad. Funäsdalen-Ljusnedal är anslutna till bredbandsinfrastrukturen. Möjligheten att ansluta till bredband ökar attraktionskraften och möjligheterna för företagande och inflyttning. Det påverkar även fastighetsvärdena positivt samt ger äldre människor möjlighet att bo kvar med digital vård i hemmet och trygghetslarm.

Kollektivtrafik

Region Jämtland Härjedalen är regional kollektivtrafikmyndighet med det politiska och ekonomiska ansvaret för kollektivtrafiken i länet och över länsgränsen. Kollektivtrafiken kompletterar övriga transporter och är en förutsättning för en fungerande arbetsmarknad, skola, vård och omsorg.

I kommande arbete med trafikförsörjningsplanering kan kommunen utreda hur kollektivtrafiken och skolskjutsar nyttjas samt vilka behov och brister som finns. Detta för att kommunen på ett konkret sätt ska kunna visa på behoven gentemot Region Jämtland-Härjedalen för vidare utveckling av kollektivtrafiken. Kollektivtrafiken i Funäsdalen är i dagsläget kraftigt begränsad.

Väg

Trafikverket ansvarar för riksväg 84 med omgivande vägområde. Vägområdet är den mark som tas i anspråk för väganordningar. Inom vägområdet krävs tillstånd enligt väglagen § 43 från Trafikverket för att utföra arbete och uppföra fasta objekt.

Enligt 47 § Väglagen, gäller generellt ett byggnadsfritt avstånd på 12 meter från vägområdet. Länsstyrelsen har i ett särskilt beslut utökat det byggnadsfria avståndet till 30 meter för riksväg 84. Ur trafiksäkerhetssynpunkt är det önskvärt att byggnadsfritt avstånd följs, även antalet anslutningar till allmänna vägar begränsas ur trafiksäkerhetssynpunkt.

Under delar av året då besöksnäringen är intensiv uppstår trängsel då vägen trafikeras av både lokal, regional och nationell trafik. Framkomligheten är då tidvis starkt begränsad vilket inte bara medför olägenheter för såväl besökare, bofasta och den långväga yrkestrafiken, utan även medför risker för att räddningstjänstens fordon inte kommer fram.

Trafiksituationen medför därmed en begränsning för kommunen och för Funäsdalens samhälle att utvecklas i den riktning kommunen vill.

För att långsiktigt värna en attraktiv bykärna och en säker trafikmiljö anser kommunen att väg 84 på sikt behöver flyttas ut från Funäsdalens bykärna. Kommunen anser att en ny vägdragning är den bästa lösningen för att dels öka framkomligheten, dels skapa en bättre miljö i bykärnan.

Ställningstaganden

- Flytt av 84:an – En vision. Kommunen påtalar behovet av att på sikt flytta ut väg 84 från de centrala delarna av Funäsdalens by.
- Kommunen förordar enskilt huvudmanskap för alla befintliga och tillkommande bebyggelseområden.
- Vägar inom bebyggelseområden ska förvaltas genom gemensamhetsanläggningar. Anläggande av nya enskilda vägar ska göras enligt kommunens riktlinjer för projektering och byggande av enskilda vägar (2020).

Farligt gods

Farligt gods är ett samlingsbegrepp för ämnen och föremål som har sådana farliga egenskaper att de kan orsaka skador på människor, miljö eller egendom, om de inte hanteras på rätt sätt under transport. Riksväg 84 utgör primär farled för farligt gods, vilket innebär att riskanalyser ska göras för att utreda lämpligt avstånd för bebyggelse.

Kommunen har i dagsläget inte utformat egna riktlinjer gällande säkerhetsavstånd vid ny eller ändrad bebyggelse intill transportleder med farligt gods. Länsstyrelsen Jämtland har inte heller tagit fram riktlinjer gällande för regionen. Det finns riktlinjer från Länsstyrelsen Stockholm, där en zonindelning görs för att visa skyddsavstånd till olika typer av markanvändning. Denna zonindelning upplever kommunen svårigheter med att uppfylla eftersom flera av orterna i kommunen ligger intill transportlederna.

En övergripande riskutredning för farligt godsleden genom Funäsdalen har tagits fram. Beräknade risknivåer har lett fram till skyddsavstånd och rekommendationer för åtgärdskrav. Utredningen utgör ett planeringsunderlag för den fördjupade översiktsplanen.

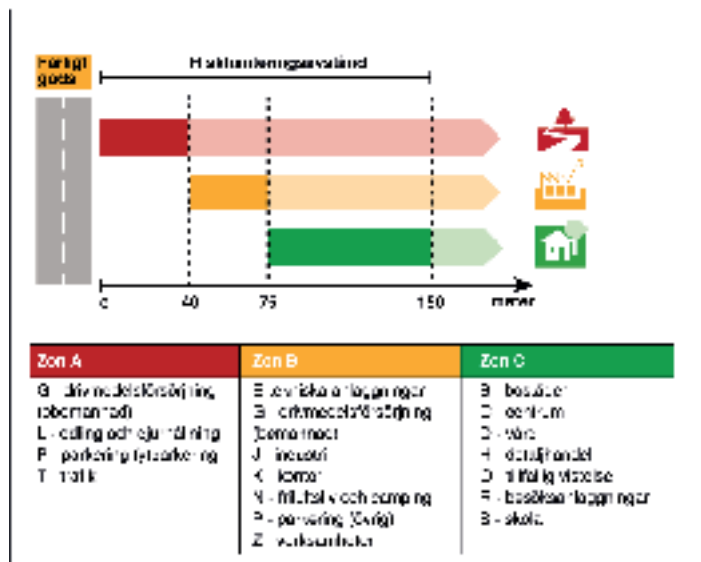
Riskbedömningen visar att både samhällsrisk och individrisk med anledning av transporterat farligt gods genom Funäsdalen är låg, men ändå på sådan nivå att enkla och rimliga åtgärder i vägens närområde ska övervägas enligt principen om ALARP (As Low As Reasonably Possible).

Vid 40 km/h rekommenderar utredningen 15 meter byggnadsfritt område närmast vägen och inom 15-30 meter bör krav på åtgärder som skyddar mot brand gälla för byggnader där flertalet personer vistas regelbundet under längre tid (såsom bostäder och kontor).

Vid 60 km/h rekommenderar utredningen 20 meter byggnadsfritt område närmast vägen och inom 20-30 meter från vägen bör krav på åtgärder som skyddar mot brand gälla för byggnader där flertalet personer vistas regelbundet under längre tid (såsom bostäder och kontor).

Bortanför 30 meter rekommenderar utredningen inga åtgärder. Riskerna från transporter med farligt gods är låga i byn och det minimiavstånd som riktlinjerna från Länsstyrelsen Stockholm anger för bebyggelse utan åtgärder kan därför appliceras.

Området närmast vägen ska utformas för att inte uppmuntra till stadigvarande vistelse. Att avstånden är kortare än det som rekommenderas av Länsstyrelsen i Stockholm motiveras av de låga risknivåerna som kan

Rekommenderade skyddsavstånd mellan väg för farligt gods och olika typer av markanvändning. Avståndet mäts från närmaste vägkant.

härledas till att trafikeringen av vägen är låg. För bebyggelse mellan 15-30 meter rekommenderar utredningen ett antal skyddsåtgärder.

Ställningstagande

Utredningen ska användas som underlag för att i det enskilda fallet bedöma om ytterligare utredning krävs eller om tillräckliga åtgärder och avstånd kan uppfyllas.

Parkeringsnorm

Kommunens ambition är att minska behovet av egen bil och möjliggöra bostäder med gång- och cykelavstånd till det mesta som krävs för att bo och verka i Funäsdalen. Eget fordon är dock fortfarande en nödvändighet för många, vilket skapar behov av parkeringsplatser.

Parkeringsplatser för boende ska hanteras inom respektive fastighet eller inom gemensamhetsanläggning. Även backrörelser och vändplatser ska hanteras vid detaljplanering och bygglov. Till boende räknas både lägenheter och en- och tvåbostadshus.

För Funäsdalen har en parkeringsnorm tagits fram. Normen gäller tills det att kommunen antagit annat styrdokument.

Verksamhet	Antal parkeringsplatser
Kontor och service (Bibliotek liknande.)	20 platser per 1000 BTA
Industri och verksamheter	10 platser per 1000 BTA
Centrum, restaurang och handel	40 platser per 1000 BTA
Besök till fritidsaktiviteter och friluftsliv	0,4 platser per besökare*
Förskola och fritidshem	20 platser per 1000 BTA
Grundskola och gymnasium	10 platser per 1000 BTA
Vårdinrättningar	20 platser per 1000 BTA
Hotellrum upp till 4 personer	1,1 platser per rum
Hotellrum fler än 4 personer	1,5 platser per rum
Bostäder** upp till 35 m ² boarea	1,5 platser per lägenhet
Bostäder** mellan 36 och 75 m ² boarea	2,0 platser per lägenhet
Bostäder** större än 75 m ² boarea	2,5 platser per lägenhet

* En besöksutredning behöver tas fram med argument om en lägre siffra ska användas. Exempelvis kan besökare som har 250 meters gångavstånd till besöksmålet från sitt boende räknas bort. Vid beräkning ska 90 percentilen av den mest besöksintensiva dagen användas.

** Med bostäder avses både lägenheter och en- och tvåbostadshus.

Övrig verksamhet och avsteg från parkeringsnormen utreds separat. Eventuella mobilitetsåtgärder såsom bilpool, delade parkeringsytor utan reserverade platser eller liknandes påverkan kan utredas separat. Sådana åtgärder kräver avtal som garanterar funktionen i minst 5 år.

Gång- och cykeltrafik

En utbyggnad av gång- och cykelvägar inom Funäsdalen är en viktig förutsättning för att minska antalet korta bilresor inom Funäsdalens by. Gång- och cykeltrafik är även en viktig förutsättning för att skapa goda attraktiva boendemiljöer. Gång- och cykelvägarna ska knyta ihop viktiga samhällsfunktioner och bostadsområden. Gång- och cykelvägar är också avgörande för att göra samhället säkrare och mer tillgängligt för barn och ungdomar.

Stråken i markanvändningskartan visar på behoven av gång- och cykelvägar, men reserverar ingen mark. Det betyder att deras lokalisering inte fastläggs av den fördjupade översiktsplanen, utan möjligheterna för att anlägga sådan infrastruktur ska utredas i detaljplaneringen.

I samtliga utvecklingsområden för bostäder ska behovet av nya gång- och cykelvägar utredas i detaljplanearbetet. Då övervägande delen av marken inom Funäsdalen-Ljusnedal är privatägd ställer det krav på genomförande och samordning mellan exploatörer i samband med detaljplanering, särskilt för bostadsområden.

Ställningstagande

Kommunen kommer aktivt att arbeta för att fler investeringar från länstranportplanen ska kunna möjliggöra en utbyggnad av gång- och cykelvägar samt bevaka behovet av gång- och cykelvägar vid exploatering.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Föreslagen ny bebyggelse ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp. För att kunna försörja den utbyggnad som den fördjupade översiktsplanen ger utrymme för behöver dricksvattenförsörjningen stärkas upp. Det kräver utredning kring bland annat hur och var vattenreservoarer ska byggas samt hur vattenledningsnätet behöver byggas om för att kunna tillgodose ny bebyggelse på ett kostnadseffektivt sätt.

Ett nytt reningsverk i Funäsdalen ska hantera spillvatten från Tännadalen, Ramundberget, Bruksvallarna, Ljusnedal och Funäsdalen. Reningsverket och överföringsledningar beräknas i sin helhet vara färdigställda under 2025 och därefter kan lokala ledningsnät byggas.

Det totala utvecklingsutrymmet i Funäsdalen bedöms vara 13 000 bäddar. Det kan översättas till cirka 2 600 lägenheter. Kommunen har beräknat antalet bäddar per lägenhet till fem. Med grund i den uppskattningen bedömer kommunen att det finns goda utvecklingsmöjligheter och att avloppskapacitet är tillräcklig för de utvecklingsområden som planförslaget föreslår.

För området södra sidan Funäsdalssjön är en kommunal försörjning möjlig, men kommer resultera i en kostsam utbyggnad vilket måste vägas mot andra lösningar för området.

Dagvatten

Hårdgjorda ytor hindrar regnvatten från att infiltrera i marken. Dagvatten behöver därför tas om hand för att undvika att vatten samlas där det kan orsaka översvämning, skador eller förorening av vattendrag. Behov av dagvattenhantering ökar som följd av att situationer med kraftiga regn blir fler. En dagvattenstrategi förväntas antas under 2023.

Ställningstaganden

- Våtmarker och myrområden ska i möjligaste mån bevaras. De fyller en viktig funktion för utjämning och fördröjning av flöden, samt fastläggning av partiklar och andra föroreningar.
- Ny tomtmark och infrastruktur bör anpassas till naturliga markvattenflöden.
- Dagvatten ska alltid utredas och behandlas i samband med exploatering.
- I nya planområden ska vegetation betraktas som en resurs för att motverka risken för erosion, ras och skred.
- Dagvatten bör omhändertas så nära källan som möjligt.

Avfallshantering

Vid utveckling av mark är det viktigt att planera för en avfallshantering som fungerar väl för både boende och hämtningspersonal. Som stöd i planeringen ska "Handbok för avfallsutrymmen" framtagen av branschorganisationen Avfall Sverige användas. Kommunens riktlinjer för enskilda vägar (2020) ska följas för att kunna säkerställa vägbredd, lutning och dimensionering av vändplaner för en fungerande avfallshantering.

Avfallshanteringen hanteras olika beroende på boendeform. I områden för fritidshus ska en gemensam lösning för avfallshantering anordnas. För dessa områden måste yta för avfall avsättas i detaljplaner så det både servar flerbostadshus som mindre bostadshus.

I områden som domineras av permanentbostäder används avfallskärl för varje fastighet. Det kan även finnas gemensamma lösningar inom dessa områden, exempelvis för bostadsrättsföreningar.

Tillräcklig yta för återvinningssystem måste finnas både i och vid bostadsområden och vid centrala anläggningar för att möta ansvaret för förpackningsinsamling som från och med 2024 blir kommunalt.

Ställningstagande

Den byggda miljön måste utformas så att den möjliggör en modern och miljöanpassad avfallshantering. Det innebär avfallssystem med god tillgänglighet och med möjlighet till rationell hämtning med en bra anpassning till den omgivande miljön.

Energiförsörjning

Kommunens mål och ambition är att minska användandet av fossila bränslen och öka andelen förnybar energi. Samhällets användning av energi belastar miljön på flera olika sätt. Kommunen ser positivt på att ny bebyggelse inkluderar solcellslösningar eller andra hållbara energilösningar.

Härjedalen kommun erbjuder energi- och klimatrådgivning till allmänheten och småföretag genom ett samarbete med Region Jämtland- Härjedalen för att främja en hållbar hushållning med energi. Det skapas också möjligheter för att kunna använda elbil i kommunen. Det finns i dagsläget fem laddningsstationer för elbilar i Funäsdalen.

HÄNSYN

Inledning

Planering av ny bebyggelse och markanvändning behöver ske med hänsyn till allmänna intressen. Med allmänna intressen menas frågor som berör hela eller stora delar av befolkningen, eller är viktiga för samhället och dess utveckling i stort. För att kunna ta in hänsynen i planeringen krävs att platsens olika värden lyfts fram och synliggörs.

Planering av mark och vatten ska ske med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden. Översiktsplaneringen ska bland annat visa hur riksintressen ska tillgodoses, hur miljö kvalitetsnormer ska följas och hur förhållanden i övrigt som är av väsentlig betydelse ska beaktas.

Förslaget till fördjupad översiktsplan för Funäsdalen har utformats för att ge kommunen goda förutsättningar att bland annat arbeta i linje med de nationella miljö kvalitetsmålen. Genom att arbeta för en mer sammanhållen utveckling av mark får kommunen större möjligheter att i detaljplanering inventera och utreda samt visa hänsyn till olika värden, skapa en effektiv och funktionell infrastruktur, samt ange riktlinjer för en sammanhängande bebyggelse anpassad efter både miljö värden och avsedd funktion.

I och med att arbetet tydligare kan styras och anpassas utifrån miljömålen fångas även intentionerna i konventionen om biologisk mångfald upp genom bland annat målen om *Levande skogar*, *myllrande våtmarker* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

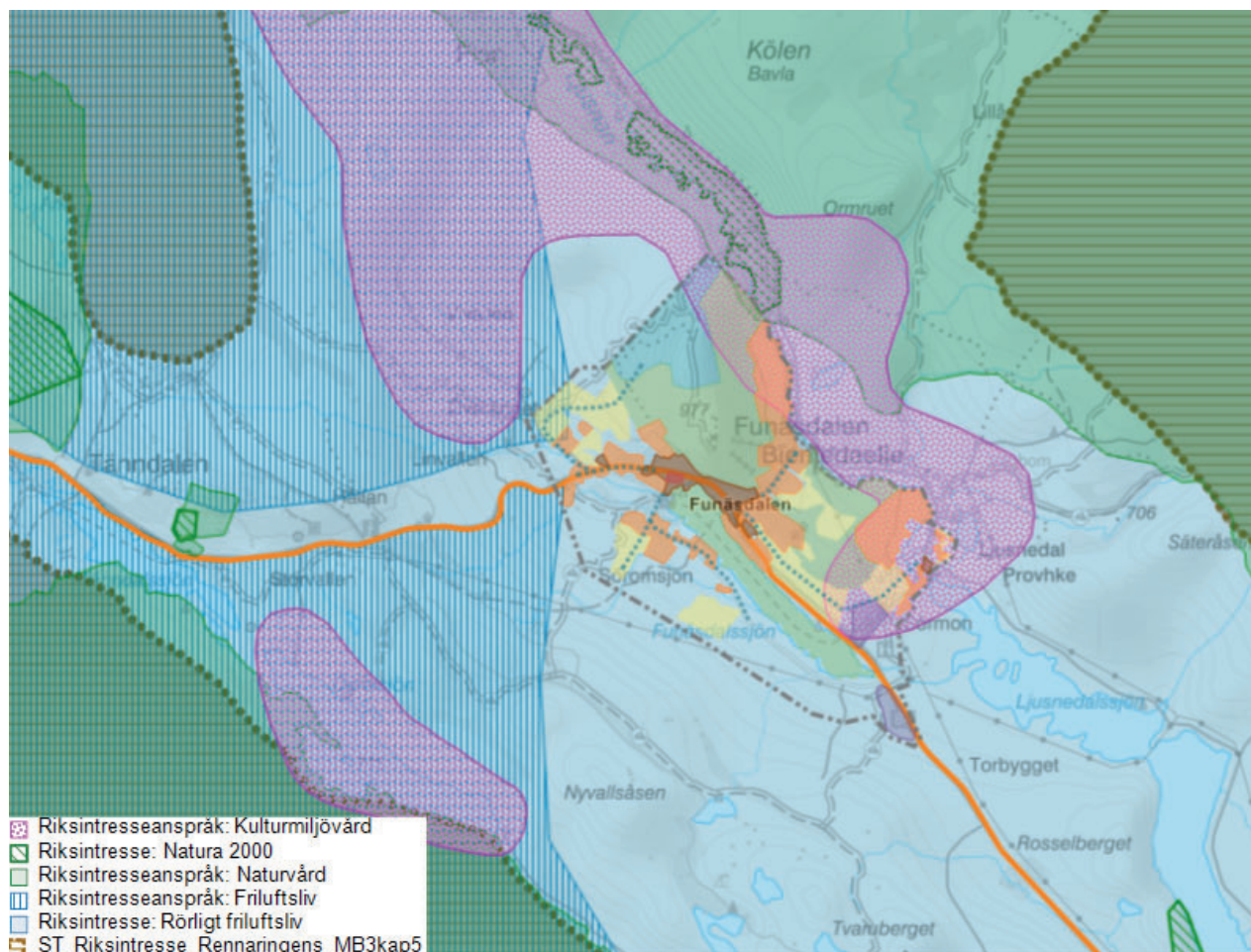
Det här kapitlet redovisar de förhållanden och värden som har betydelse för den markanvändning som den fördjupade översiktsplanen föreslår.

Riksintressen och nationella bestämmelser

Riksintressen bedöms ha värden som är av betydelse för Sverige som helhet. De har därför en särställning i planeringen av marken. Staten pekar ut riksintresseområden och kan därmed påverka och bevaka intressen av nationell betydelse i samhällsplaneringen. I planprocessen ska kommunen väga de olika riksintressena mot varandra. Riksintressen väger generellt sett tyngre än andra allmänna intressen och översiktsplanen ska visa hur kommunen tar hänsyn till riksintressena så att de inte påtagligt skadas.

Rörligt friluftsliv MB 4:2

Funäsdalen inkluderas i det riksintresseområde som omfattar hela fjällkedjan från Transtrandsfjällen till Treriksröset. Inom området ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploatering eller andra ingrepp i miljön. Exploatering och andra ingrepp i sådana områden får endast komma till stånd om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden.

Kring Funäsdalen finns ett flertal olika utpekade riksintresseområden.

Riksintresseutpekandet syftar inte till att hindra utveckling av befintliga tätorter eller lokalt näringsliv. Det är främst ingrepp som påtagligt skadar eller påtagligt försvårar nyttjandet av riksintresseområdena som det avses att förhindra. Med utveckling av befintliga tätorter avses förändringar av bebyggelse och anläggningar som behövs med hänsyn till en normal befolkningsutveckling, behovet av infrastruktur, service, sysselsättning och liknande.

Kommunens bedömning

Kommunen vill med sin planering skapa förutsättningar för att antalet invånare i Funäsdalen ska kunna växa. Det kräver mark för såväl bostäder som verksamheter. Den markanvändning som föreslås är därmed nödvändig för att stödja viktiga funktioner för utveckling av boende och lokalt näringsliv.

De områden som pekas ut som lämpliga för bebyggelse bedöms i de flesta fall ha relativt lågt värde för det rörliga friluftslivet. Viss mark föreslås få en ändrad användning från rekreationsområde till användning för bostäder. Där har förslaget utarbetats med hänsyn för att bevara naturmark som bedöms som viktig för områdets funktion som rekreationsområde. Kommunen anser därmed att man beaktat och tillgodosett riksintresseutpekandets syften och att den föreslagna utvecklingen kan genomföras utan påtaglig påverkan på riksintressets värden.

Friluftsliv MB 3:6

Väster om Funäsdalen är ett större fjällområde utpekade som riksintresse för friluftsliv. Området är ett klassiskt turist- och friluftslivsområde med utmärkta förutsättningar för friluftsliv och nyttjas av ett stort antal människor såväl vinter som sommar för många olika friluftaktiviteter. Områden som är av riksintresse för friluftslivet ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön.

Kommunens bedömning

Ett föreslaget nytt bostadsområde väster om Funäsdalen ligger till en mindre del inom riksintresseanspråk för friluftsliv. Ny bebyggelse bedöms inte påverka riksintresseområdets värden då den ligger i anslutning till befintlig bebyggelse och inte bidrar till att utbyggnaden sprids längre in mot riksintressets kärnområden.

Rennäring MB 3:5

Riksintresseområdena för rennäring ligger på visst avstånd från planområdet och bedöms inte komma att påverkas av ny bebyggelse inom planområdet. Däremot kan indirekta effekter inom riksintresseområdena uppstå.

Med Funäsdalen som utgångspunkt är flera fjällområden i västra Härjedalen lättillgängliga, vilket medför att friluftsliv till stor del utövas i andra delar av västra Härjedalen än just kring Funäsdalens samhälle. Därmed kan en större befolkning medföra effekter inom flera delar av västra Härjedalen, beroende på hur människor väljer att utöva sitt friluftsliv.

Området *Långbrottet/Skarvarna* som ligger på norra sidan av Tännån används av Ruvhten Sijte sameby från mitten av maj till efter kalvmärkningen i mitten av juli. På våren bevakas renarna intensivt för att hålla dem söder om RV 84 så länge som möjligt. När renarna kommer till området beror på snöförhållanden, väderlek och hur olika störningar påverkar renarna.

Ett intensivt friluftsliv i området under tiden renarna nyttjar området kan påverka områdets funktion och leda till spridning av renarna inför kalvmärkningen vilket leder till merarbete för renskötarna. Under senare delen av sommaren är området mindre känsligt för störningar och friluftsliv och andra aktiviteter får mindre betydande konsekvenser.

Området *Vättafjället/Rödfjället/Brattriet* ligger söder om Tännån. Området är viktigt från april till senhösten. Dräktiga vajor behöver hitta ostörda platser för att föda sina kalvar och området är därför mycket känsligt för störningar under vårvintern. Människor på skidor kan röra sig tyst och riskerar att skrämja djuren. Det krävs ett tränat öga för att se djuren, medan djuren känner människors närvaro betydligt lättare.

När vajorna känner sig hotade finns en risk för att de flyr och lämnar sina nyfödda kalvar. Kalvarna är då fortfarande för små för att hinna med och kan överges av de vuxna renarna vid flykt. Efter kalvmärkningen behöver renarna fortsatt betesro här för att äta upp sig inför vintern. Den viktiga betesperioden sammanfaller med sommarturismen och en period då många friluftaktiviteter bedrivs på kalfjället.

Området begränsas i väster av ett stängsel längs med riksgränsen som hindrar renarna från att vandra in i Norge. Avgränsningen ger området en långsmal form som gör det känsligt för störningar. Friluftsliv som bedrivs med Tännadalen/Hamra som utgångspunkt medför redan idag störningar inom det riksintresseutpekade området. Den aktivitet som friluftslivet genererar inom området gör renarna mer rörliga då de söker ostörda platser där de kan beta och vila. Att renarna håller sig i rörelse i stället för att beta är negativt då betesperioden är viktig för att renarna ska vara i gott hull inför vintern. När renarna håller sig i rörelse kan de också ta sig in på marker där de inte får vara vilket skapar konflikter och merarbete för renskötarna.

Befintliga ”fjällparkerings” med bilväg och parkeringsplats högt upp på kalvfället samt sommaröppna liftanläggningar gör fjället lättillgängligt för många. Även om många friluftsutövare håller sig i närheten av tillrättlagda leder och stigar kring bebyggelsen, medför vissa former av friluftsliv som till exempel cykling att människor också kan förflytta sig långt in i betesområdet.

Ett större och mer intensivt friluftsliv, vilket är en möjlig effekt av en utvecklad bebyggelse kring Funäsdalen, kan därmed påverka områdets funktion som betesområde negativt, då aktiviteten gör renarna mer rörliga och därmed får svårare att nyttja betet inom området.

Riksintresseområdet *Anåfjället/Lillfjället* ligger väster om Ljusnedal och utgör ett viktigt betesområde för Mittådalens samebys renar. Området används framför allt vår och höst.

På hösten är det ett viktigt område under perioden då snön lagt sig på högfjällen och betet där är slut, men innan snön lagt sig i skogslandet och det är möjligt att flytta renarna till de egentliga vinterbetesmarkerna. Under våren är det ett område där renarna kan vistas och beta när vinterbetesområdena inte längre kan eller får nyttjas, men innan snön på högfjällen tinat bort och betet där blir tillgängligt. Området har även fler funktioner.

Området kring *Anåfjället* och *Lillfjället* har under senare år fått större betydelse för renskötseln. Dels i takt med utbredd exploatering av mark kring Ramundberget och Bruksvallarna som medfört störningar från friluftslivet. Framför allt området kring Mittåkläppen är välbesökt under sommar och höst.

Klimatförändringarna med mildare vintrar påverkar betydelsen av området då renarna behöver uppehålla sig i området under längre perioder i och med att barmarksperioden blir längre. För att ha tillgång till ostörda områden för bete och vila för renarna under känsliga perioder mellan sommar och vinter har området kring *Anåfjället* därmed fått en allt viktigare funktion.

Den allemansrättsliga grunden för friluftslivet gör att kommunen har små möjlighet att kontrollera människors vistelse eller rörlighet i terrängen. Marken där friluftslivet utövas ägs och förvaltas antingen av staten eller av privata aktörer. Spår och leder sköts och förvaltas av bolag kopplade till besöksnäringen. Dessa har en dialog med berörda samebyar kring till exempel vandringsleder.

De störningar som rennäringsen upplever idag kan komma att öka genom indirekta effekter av en större utbyggnad av samhället. Omfattningen av de störningar som indirekt kan komma att uppstå i senare skede beror dels på antalet tillkommande friluftsutövare, men även på faktorer som gör fjällterrängen tillgänglig för friluftsutövare.

En större utveckling av Funäsdalen-Ljusnedal som helhet kan indirekt leda till ett utökat friluftsliv inom flera områden som kan medföra störningar för rennäringsen. Var effekterna kan uppstå och i vilken form är svårt att kontrollera eller förutsäga. Troligtvis kan friluftslivet komma att växa på de platser där friluftslivet redan bedrivs.

Den allemansrättsliga grunden för friluftslivet samt att kommunen saknar rådighet över mark och anläggningar, medför att kommunen inte kan genomföra begränsande eller på annat sätt styrande åtgärder gentemot friluftslivet.

Kommunens bedömning

Inget av de riksintresseutpekade områdena berörs av bebyggelse som planförslaget skapar förutsättningar för. Planförslaget anger en viss utökning av bebyggelse för boende i Ljusnedal på statlig mark som ingår i Mittådalens samebys året runtmarker. Kommunen har utformat utvecklingsområdet för att undvika betydande påverkan på pågående markanvändning. Rennäringsens intressen behöver dock beaktas vid förändring av markanvändningen.

Kommunen bedömer att den bebyggelse som planförslaget ger förutsättningar för kan genomföras utan att rennäringsen påtagligt försvåras inom de riksintresseutpekade områdena.

Naturvård MB 3:6

Nordost om Funäsdalen är ett större område utpekat som riksintresse för naturvård. Området "Härjedalsfjällen" omfattar i väster högfjällsmassivet Skarsfjället med omgivande fjällplataer och Gröndalen där Ljusnan rinner upp. Inom området finns dels geologiska formationer, dels rik vegetation. Området ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada naturmiljön.

Kommunens bedömning

Kommunen bedömer att den föreslagna utvecklingen av Funäsdalen kan genomföras utan påverkan på riksintresseområdet. Inga utvecklingsområden ligger inom det riksintresseutpekade området, eller bedöms kunna medföra effekter med negativa konsekvenser för naturmiljön i riksintresseområdet.

Natura 2000

Svallmyren ligger strax nordöst om det område som omfattas av den fördjupade översiktsplanen. Det utpekade området omfattar botaniskt intressanta slätterängar samt översvännings- och översilningsmarker i anslutning till Ljusnan. Älven uppvisar här ett av länets bästa exempel på meandring, det vill säga den slingrande sträckningen.

Kommunens bedömning

I sin kommunövergripande översiktsplan anger kommunen att exploatering av mark ska beakta riksintressets värde och innehåll. Det Natura 2000-utpekade området berörs inte av något utvecklingsområde och bedöms därmed inte komma att påverkas av ny bebyggelse.

I utvecklingen av det närliggande utvecklingsområdet för besöksnäring kommer ett planprogram att tydliggöra gränserna för utvecklingsområdet och eventuella ytterligare hänsynstagande som kan komma att bli aktuella för att säkerställa att Natura 2000-området inte påverkas negativt av föreslagna markanvändning.

Kulturmiljövård MB 3:6

Öster om Funäsdalen sträcker sig ett område utpekade som riksintresse för kulturmiljö längs med Ljusnan. Det är ett större område som sträcker sig längs med Ljusnans dalgång förbi Bruksvallarna och Ramundberget ner till Ljusnedal. Området täcker även in området kring Vivallen.

Utpekade värden är den fjällnära älvdalsbygden med torplandskap, bymiljöer och fäbodmiljöer, fornlämningsmiljöer samt samisk kulturmiljö. Kring Ljusnedal är bruksmiljön central med lämningar efter Ljusnedals koppar- och järnbruk samt gruvlämningar samt arrendelägenheter med ursprung i de tidigare brukstorpen. Här finns även ett kapell från 1796.

Boplatslämningar och vikingatida/medeltida samisk boplat och flatmarksgravfält med ett 20-tal skelettgravar finns vid Vivallen. Flera fångstgropar och fångstgropssystem korsar dalgången där det även finns en medeltida pilgrimsled.

Kommunens bedömning

Reglering av bebyggelse finns antagen i områdesbestämmelser för Bruksvallarna, Ljusnedal och Högvålen som är vägledande för området. Nya byggnader anpassas till miljö och landskapsstruktur vad gäller tomtstorlek, placering, skala, material och färgsättning.

Den öppna marken har stort kulturhistoriskt bevarandeintresse. Områdets starka kulturhistoriska karaktär kräver särskild omsorg vid nygestaltning så att helhetsintrycket vidmakthålls. Komplementbyggnader placeras och utformas så att huvudbyggnaden och tomtbild respekteras. En enkel färgsättning, med knutar och foder i liknande färg som fasad, kan då vara lämplig. Underhåll och ändringar utförs varsamt och anpassas till byggnadernas karaktärsdrag. Tidstypisk utformning av fasader, tak, fönster och detaljer behålls.

Med en medveten anpassning av ny bebyggelse bedömer kommunen att bebyggelsen inom det riksintresseutpekade området kan utvecklas utan att riksintressets värden påverkas negativt.

Lis-områden och strandskydd

Strandskydd är ett nationellt skydd som gäller samtliga sjöar, hav och vattendrag. Skyddsområdet är 100 meter från strandkanten upp på land och 100 meter från strandkanten ut i vattnet. Skyddet gäller även miljön under vattnet. Strandskyddet har två huvudsakliga syften där det ena är att bevara allmänhetens tillgång till stränder och möjlighet att vistas vid vatten, och det andra att bevara och värna om naturvärden och olika arter som är beroende av den vattennära miljön.

Kommunerna kan i sin översiktsplan peka ut områden som bedöms kunna bidra till utveckling av landsbygden genom att strandnära verksamheter och bebyggelse blir möjliga, så kallade LIS-områden. I dessa områden får det beaktas som ett särskilt skäl om en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden.

I Funäsdalen finns sedan tidigare LIS-områden utpekade i kommunens LIS-plan. Inga nya LIS-områden har tagits fram genom denna fördjupade översiktsplan. (För utförlig information kring LIS-områden, se kommunens LIS-plan från 2016.)

Kommunens bedömning

I utformningen av planförslaget har kommunen tagit hänsyn till strandskyddet och mark kring kända vattendrag har undantagits från områden som kommunen anser lämpliga för bebyggelse. I enstaka fall har mark som omfattas av strandskydd inkluderats i föreslagna utvecklingsområden. I dessa fall anser kommunen att utvecklingsintresset väger tyngre än strandskyddets syften, vilket utvecklas under respektive områdesbeskrivning. Ej kända vattendrag ska hanteras i detaljplaneskedet.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer är gränsvärden som används för att skydda miljön. Miljökvalitetsnormerna tar sikte på tillståndet i miljön och vad människan och naturen bedöms kunna utsättas för utan att ta skada. Kommunen ska beakta miljökvalitetsnormerna för att säkerställa att den fysiska planeringen inte verkar i en riktning där miljökvalitetsnormerna överskrids. I den aktuella fördjupade översiktsplanen behöver miljökvalitetsnormer för utomhusluft och vattenkvalitet beaktas.

Utomhusluft

Härjedalens kommun har kontrollerat sin luftkvalitet i relation till de svenska miljökvalitetsnormerna och utvärderingströsklar i form av en objektiv skattning. Information har hämtats från trafikflödesmätningar, beräkningar, från information och data efter sotning samt från andra kommuner och samhällen med liknande förhållanden som Härjedalen.

De huvudsakliga utsläppskällorna är vägtrafiken och förbränning av ved. Kartläggningen visar dock att nivåerna sannolikt är på långa nivåer och att det inte bedöms finnas någon risk för att miljökvalitetsnormerna överskrids i Funäsdalen eller på någon annan ort i Härjedalens kommun.

Kommunens bedömning

Kommunen bedömer att föreslagen utveckling kan genomföras utan risker för att miljökvalitetsnormerna för utomhusluft överskrids.

Vatten

Det finns ett antal vattenförekomster inom planområdet där Funäsdalssjön är den mest framträdande. Ett flertal mindre bäckar leder till sjön. I den södra delen av planområdet har sjön sitt utlopp i Funnan som rinner ut i Ljusnedalssjön. Ljusnedalssjön utgör en del av Ljusnan som sträcker sig kant i kant med planområdets nordöstra gräns.

Funäsdalssjöns ekologiska status klassas som måttlig. Äldre anläggningar nedströms sjön påverkar fiskars och andra organisms möjlighet till vandring mellan sjön och Funnan. Det påverkar bland annat harr och öring som behöver tillgång till båda biotoperna i sin livscykel. Vidare är sjön påverkad av atmosfäriskt nedfall av kvicksilver och bromerad difenyleter, vilket sänker den kemiska statusen.

Föreslagen miljö kvalitetsnorm är att god ekologisk status ska uppnås till 2033. Möjliga åtgärder för att komma dit föreslås vara olika åtgärder som förbättrar konnektiviteten i systemet såsom flottledsåterställning, anordningar för förbättrad passage vid anläggningar och omläggning av vägtrumma.

Ljusnan är uppdelad i flera vattenförekomster. Övre Ljusnan, uppströms Ljusnedalssjön bedöms ha måttlig ekologisk status där bristande konnektivitet och atmosfärisk deposition av kvicksilver och bromerad difenyleter pekas ut som orsaker till att den inte når god ekologisk status. Förslag till ny miljö kvalitetsnorm är att god ekologisk status ska uppnås till 2033. Som möjliga åtgärder för att uppnå god ekologisk status lyfts olika åtgärder för förbättrad konnektivitet fram som anordningar för upp- och nedströmspassage vid anläggningar samt omläggning av vägtrummor.

Ljusnedalssjön klassas som ett kraftigt modifierat vatten på grund av det är en vattenförekomst som är påtagligt utbyggd för vattenkraft. Förslag till ny miljö kvalitetsnorm anger att god ekologisk potential ska uppnås år 2027. Möjliga åtgärder för att nå upp till det är olika konnektivitetshöjande åtgärder i systemet. Atmosfärisk deposition av kvicksilver och bromerade difenyleter medför att god kemisk status inte uppnås i Funäsdalssjön.

Sörmon är en grundvattenförekomst som ligger nordöst om Röstberget vid Ljusnan. Den tillgodoser Funäsdalens samhälles behov av dricksvatten. Enligt statusklassningen bedöms den uppnå såväl god kemisk status som god kvantitativ status vilket också utgör gällande miljökvalitetsnorm. Länsstyrelsen har fastställt ett vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter för själva vattentäkten.

Kommunens bedömning

För att inte sjöar, vattendrag och grundvattenmagasin ska påverkas negativt av att marken bebyggs är det dels viktigt med en fullgod hantering av spillvatten från hushåll. I de förslag till utvecklingsområden som planen ger finns goda förutsättningar att ansluta i princip alla till det kommunala reningsverket. I det fall det inte är möjligt att ansluta nya hushåll till kommunalt reningsverk kan förutsättningar för enskilda lösningar utredas. Samfälligheter eller andra lösningar som är gemensamma för flera hushåll ska prioriteras. Tillstånd från kommunens miljö- och byggnämnd krävs generellt.

Dagvatten ska alltid utredas i samband med detaljplanering av mark. Utredningen behöver visa att marken kan bebyggas utan att avrinning från området påverkar nedströms liggande vattenförekomster på ett negativt sätt, samt att inga risker uppstår för nedströms liggande bebyggelse. Utredningen behöver också säkerställa att inga risker kopplade till ras skred eller erosion uppstår. Samtliga utpekade utvecklingsområden bedöms utifrån storlek och markförutsättningar ha goda förutsättningar för att kunna omhänderta dagvatten, men på vilket sätt det ska ske utreds och redovisas i detaljplaneringen.

Naturvärden och biologisk mångfald

Planområdet rymmer flertalet olika naturtyper vilket utgör förutsättningar för en rik biologisk mångfald. Här förekommer djur och växter som trivs i fjällmiljö såväl som i lägre terräng med skog, myr, sjö, vägkanter och kulturlandskap. Över 1 500 arter är observerade i området och här finns några av landets mest ovanliga lavar, kärlväxter och insekter observerade.

Skogsmiljöer

En viktig miljö för bevarande av unik biologisk mångfald är Funäsdalsbergets skogsklädda och blockrika sluttningar med äldre skog som sträcker sig runt hela berget. Den äldre skogen runt berget är en del av en större grön infrastruktur med äldre fjällnära skogsmiljöer med rik biologisk mångfald i planområdets omgivningar. I skogsbranterna runt Funäsdalsberget finns en stor mångfald av insekter beroende av den speciella miljön. Här finns till exempel mycket ovanliga och rödlistade urskogsfjärilar. På sydvästsidan nedanför berget finns även några mycket ovanliga lavar, till exempel Nordens enda lokal för Härjedalslav.

Våtmarker

Myrmarker med värdefulla naturmiljöer för både fåglar och ovanliga våtmarksmossor förekommer både norr och väster om Funäsdalen. I stora delar av planområdet finns även mindre myrar och sluttningsmyrar i skogsmarkerna. Vissa av sluttningsmyrarna och de blöta skogsmarkerna är påverkade av basiskt eller kalkrikt vatten vilket skapar förutsättning för en speciell och artrik flora.

Vattenmiljöer

Funäsdalssjön, tillrinnande bäckar, Funån, myrmarker, sumpskogar och inte minst Ljusnan utgör en viktig ”blå infrastruktur” med värdefulla vattenmiljöer. Här finns flertalet fiskarter, så som öring, harr och abborre. Flera av de tillrinnande bäckarna är fiskförande och viktiga för arternas reproduktion. Inom planområdet finns även artrika fågelmiljöer samt livsmiljöer för utter och bäver.

Ängs- och betesmarker

Såväl som åkermarker, vall och betesmarker förekommer inom planområdet. Dessa skapar förutsättningar för kulturlandskapets djur- och växtliv. Vissa arter har även funnit vägkanterna som livsmiljö. Längs planområdets vägkanter finns till exempel arter som fältgentiana, ängsgentiana, fjällsippa, slätterfibbla, brunklöver, samt en mångfald av olika dagfjärilar. Violett guldvinge är en av dem vilken kan anses vara en ansvarsart för Jämtland, då den har sin huvudutbredning i länet och överallt är relativt fåtalig och sällsynt. Betesmarker, slättermarker och vägkanter är viktiga miljöer för många kärlväxter och pollinerande insekter.

Kommunens bedömning

Artrika miljöer är i många fall även betydelsefulla för upplevelsevärden. Att sprida kunskap om områdets rika mångfald av arter och unika naturmiljöer kan locka besökare och skapa medvetenhet och en stolthet, vilket underlättar ett hållbart nyttjande och att de mest värdefulla miljöerna finns kvar långsiktigt.

Utvecklingsområdena i den fördjupade översiktsplanen ligger mestadels på skogsmark. Som underlag för den fördjupade översiktsplanen har kommunen undersökt förutsättningarna för högre naturvärden inom de olika utvecklingsområdena som föreslås i planen. Till största delen är förutsättningarna relativt låga, där avverkad skogsmark eller ungskog berörs.

I vissa delar finns skog med längre kontinuitet och därmed förutsättningar för att kunna hysa högre naturvärden. I flera av utvecklingsområdena har högre naturvärden även påträffats kring vägkanter, mindre ängsmarker och myrmark.

I skedet för den fördjupade översiktsplanen har undersökningen av marken fokuserat på dess övergripande förutsättningar. I efterföljande detaljplanering kommer mer detaljerade naturvärdesinventeringar utföras, med särskild vikt på områden där förutsättningar för högre naturvärden är mer framträdande, såsom områden av skog med längre kontinuitet. Resultaten från inventeringen beaktas i detaljplaneringen så att högre naturvärden i möjligaste mån kan bevaras.

Kulturmiljö

Kulturmiljö avser all fysisk miljö som är påverkad av människan. Det kan gälla allt ifrån enskilda objekt till stora landskapsavsnitt. Kulturvärden handlar inte bara om enskilda objekt med stora värden, utan även om vardagslandskapets värden.

Landskap, klimat och tillgångar från naturen har haft stor betydelse för att forma en byggnadstradition och sätta förutsättningar för utveckling-

en. Det handlar om hur gårdarnas lägen anpassats efter naturen, vilket byggnadsmaterial som funnits att tillgå och hur det använts för att skydda sig mot det tidvis bistra fjällvädret. Fram till andra världskriget var det fjällbondens villkor och förutsättningar som till största del formade utvecklingen i Funäsdalen, vilket har präglat bebyggelsen.

Kulturmiljön är också i ständig förändring. I vissa delar av Funäsdalen har den gamla karaktären av fjällby bevarats, även om samhällsbilden idag till stor del präglas av andra typer av bebyggelse.

För att ta hänsyn till kulturvärden krävs det att kommunen har tydliggjort vilka dessa värden är och vilka av platsens egenskaper det är som åstadkommer dessa värden. Består värdet i enhetlig och väl sammanhållen bebyggelse eller i att bebyggelsen representerar en viss tidsepok, kan platsen vara känslig för avvikande tillskott. I andra fall kan ett modernt tillskott berika en miljö, exempelvis om värdet i ett område ligger i dess sammansättning av byggnader från skilda epoker. Där kan hänsynskravet medföra att en ny byggnad ska uppföras utifrån nutida ideal. På samma sätt så kan ett nytt tillskott i ett verksamhetsområde med lång kontinuerlig utveckling bli en ny årsring i utvecklingskedjan.

Generellt förhållningssätt

Tillkommande byggnader ska i form och uttryck anpassas till omkringliggande strukturer och byggnader och upplevas som tillägg i samma skala och uttryck som sin omgivning. Större områden kan utformas med ett eget sammanhållande uttryck.

Funäsdalen bykärna – gamla delar

Funäsdalens historia går troligtvis tillbaka till medeltiden, även om inga konkreta spår finns kvar. Många av dagens gårdsnamn är gamla och traditionsrika. Bitvis finns den gamla karaktären bevarad, även om hotell, skidanläggningar, vägar och butiker numer präglar samhällsbilden.

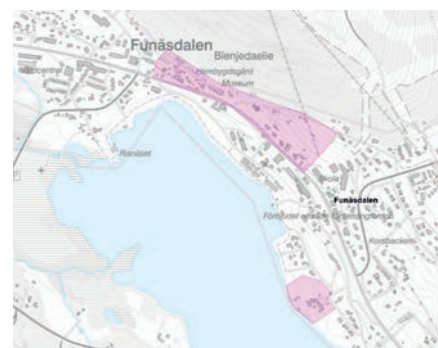
De tre delar av byn som främst bevarat något av gamla tider är från öster räknat: gården Olen med omgivning ned mot sjön, gården Påls mitt i byn samt området med kyrkan och fornminnesparken.

Vid området Olen finns Härjedalens längsta, äldre bostadshus som ser ut som sammanbyggda parstugor. Det unika långa bostadshuset, samt tillhörande gårdsmiljö är av stor betydelse för landskapsbilden.

Gården Påls ligger mitt i Funäsdalen på ovansidan av Rörosvägen. Gården ska vara en av de äldsta i byn. Det röda bostadshuset och den hävdade marken ovanför visar hur Funäsdalen såg ut i äldre tider.

Fornminnesparken och Funäsdalens kyrka ligger vid foten av Funäsdalsberget. I parken finns nu cirka 25 hus samt Härjedalens fjällmuseum. Strax öster om museet står kyrkan från 1928. Fornminnesparken visar gammal byggnadskultur i västra Härjedalen, men också hur friluftsmuseer har utvecklats från den tidiga nationalromantiska tidens ideal och fram till dagens alltmer turismpåverkade verksamhet.

Invånarna i Funäsdalen har sedan 1800- och 1900-talen nyttjat det goda klimatet på bergets sydsida för odlingar och potatisåkrar i starkt slutningsläge. För att hålla kvar jorden byggdes stenmurar och terrasser. Vissa åkrar brukas än i dag.

Områden med utpekade högre värden för kulturmiljön inom bykärnan.

Förhållningssätt

Områden med starka kulturhistoriska värden kräver särskild hänsyn i gestaltning ny bebyggelse och renovering av befintliga byggnader så att helhetsintrycken bevaras. För områdena kring gårdarna Olens och Påls, samt kyrkan har den öppna marken ett stort kulturhistoriskt bevarandevärde.

Området ovanför gården Påls är idag detaljplanerat och tillåter exploatering. Den alpina nedfarten och gondolen har gjort intrång i miljön men är samtidigt nya årsringar i Funäsdalens historia. Den öppna marken kring gondolen som inte redan är detaljplanerad ska bevaras för att hålla kvar historien av Funäsdalens gamla by.

Nytillkommande bebyggelse behöver visa hänsyn mot kyrkan och dess omgivning, vilken omfattas av kulturminneslagen. Kommunen ser restriktivt på ny bebyggelse som inte är en del av Fornminnesparken eller kyrkans funktion.

Ny bebyggelse inom dessa äldre delar av Funäsdalen ska i sitt uttryck förhålla sig till och respektera befintlig bebyggelse, men kan visa att det är nytillkomna byggnader. Komplementbyggnader placeras och utformas så att befintliga huvudbyggnader och tomtbilder respekteras. En enkel färgsättning, med knutar och foder i liknande färg som fasad, kan vara lämplig. Underhåll och ändringar utförs varsamt och anpassas till byggnadernas karaktärsdrag. Tidstypisk utformning av fasader, tak, fönster och detaljer behålls.

Områden med utpekade högre värden för kulturmiljön väster om bykärnan.

Utanför bykärnan - västerut

Mosaiken av öppet jordbrukslandskap och slutna skogspartier skapar ett tydligt uttryck av att befinna sig utanför bykärnan. Detta uttryck bör bevaras genom att undvika för tät bebyggelse.

Förhållningssätt

Nya byggnader ska i sin form och uttryck anpassas till omkringliggande strukturer och upplevas som tillägg i samma skala och uttryck som sin omgivning.

Kommunens bedömning

Funäsdalen har en byggnadstradition och ett kulturlandskap som berättar om de lokala förutsättningar som format bygden. Det finns ett värde i att bevara och utveckla de värden som är karaktäristiska, samtidigt som nya uttryck kan skapa nya kvaliteter som är karaktäristiska för vår tid.

Med de anpassningar och förhållningssätt, samt tydliggörande av värdefulla kvaliteter som behöver studeras i efterföljande planeringsskeden bedömer kommunen att man beaktat och behandlat värdefulla kulturmiljöer. Den fördjupade översiktsplanen balanserar bevarandet av befintliga värden och kvaliteter, och värdet av att utveckla ny bebyggelse med nutida uttryck.

Friluftsliv

Vid planläggning av mark ska kommunen enligt plan- och bygglagen se till att det inom eller i nära anslutning till sammanhållen bebyggelse finns grönområden samt lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse. Det är väl belagt att närhet till rekreationsområden är värdefullt ur ett folkhälsoperspektiv.

Det framgår också tydligt i den enkätundersökning som kommunen gjort bland in- och utflyttande kommuninvånare att natur, rekreation och friluftsliv är de tre komponenter som starkt bidrar till ortens attraktionskraft.

I dagsläget finns ett större område kring Röstberget, i den östra delen av samhället, utpekad som rekreationsområde. Området är genomkorsat av stigar som används både vinter- och sommartid för till exempel skidåkning (inklusive elljusspår), löpning, ridning och cykling. Området ligger i direkt anslutning till Funäsdalens idrottsplats, samt med närhet till skola och förskola. Stigarna över berget knyter ihop Funäsdalen med Ljusnedal. På bergets sydsluttning finns gamla odlingslotter som användes i äldre tider för potatisodling i det gynnsamma sydläget. Ovanför lotterna finns två utsiktsplatser.

Funäsdalsberget har en fallhöjd på över 300 meter och är utbyggt för alpin skidåkning med fem liftar och ett flertal nedfarter på bergets östra sida. Runt Funäsdalsberget finns också flera sommar- och vinterleder, som bland annat leder upp till toppstugan på berget.

Vid Funäsdalssjöns norra ände ligger Risnäset. Området inkluderar lek- och friytor, närhet till badplats och ligger väl skyddat från trafik. Området är uppskattat som mötesplats och yta för sociala aktiviteter som marknader och valborgsmässofirande. Ett gångstråk längs med sjön löper från Risnäset in mot bykärnan. Under vintern ansluter skidspår hit.

Funäsdalssjön används aktivt både sommar och vinter. Vintertid är längdspår, skoterspår, gångstråk och andra aktiviteter lokaliserade på sjön. Sommartid nyttjas sjön till fiske, olika vattensporter samt att det finns ett antal badplatser runt sjön.

Kommunens bedömning

Kommunen anser att det är viktigt att bevaka tillgången till rekreationsområden inom de centrala delarna av byn, inte minst för skol- och förskoleverksamhet där närhet och tillgänglighet till natur fyller en viktig funktion, men även utifrån aspekter av folkhälsa på lika villkor för hela befolkningen. Möjligheterna till att nyttja spår och leder ska säkerställas utan att skapa ett bilberoende.

Olika former av spår och leder, tävlingsanläggningar och utpekade friluftslivsområden är viktiga att bevara. Det utesluter dock inte att ett aktivt skogsbruk eller andra åtgärder kan genomföras inom samma område.

I det förslag till utveckling som den fördjupade översiktsplanen presenterar anser kommunen att man har beaktat behovet av tillgång till rekreationsområden och även nyttjar det som tillgång för att skapa goda, attraktiva boendemiljöer.

Naturresurser

Grundvattentillgångar

Härjedalens kommun är relativt rik på grundvattentillgångar lämpliga för dricksvattenuttag. Funäsdalens dricksvatten kommer från vattenförekomsten Sörmon, som ligger nordöst om Röstberget vid Ljusnan. Ett vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter finns upprättat för att skydda vattentäkten mot sådan verksamhet som kan påverka grundvattnet på ett negativt sätt från exempelvis föroreningar.

Kommunens bedömning

Kommunen arbetar både för att antalet fast boende invånare ska öka i Funäsdalen, samt att besöksnäringen ska ha goda förutsättningar att utvecklas. Därmed finns även ett stort behov för att säkerställa och skydda de dricksvattenresurser som finns i området.

Exploatering av mark i närheten av utpekade grundvattenmagasin eller andra dricksvattentillgångar får endast komma till stånd om det går att redovisa att exploateringen kan genomföras utan att skada vattentillgångarna. Därför kan särskilda utredningar komma att krävas i sådana områden. Där det finns etablerade vattenskyddsområden ska föreskrifterna beaktas i prövningen av markens lämplighet för en viss användning.

Jordbruk

Jordbruk är av nationell betydelse vilket betyder att brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar, endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Detta regleras i miljöbalken 3:4.

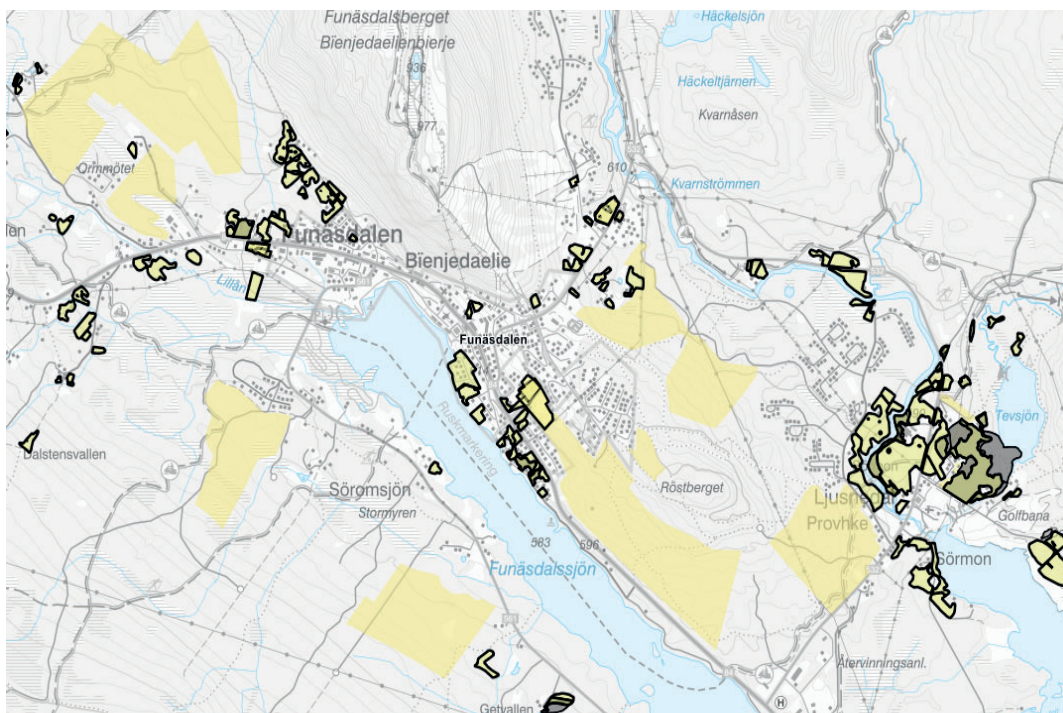
Kommunen är positiv till nybildning av små jordbruksfastigheter (till exempel hästgårdar och kombinerat ändamål med odling och djurhållning) eftersom det möjliggör mindre verksamhet på gården kombinerat med deltidsarbete och leder till fortsatt brukande av jorden med fler aktörer som bedriver jordbruk i liten skala.

I den kommuntäckande översiktsplanen tar kommunen ställning till att utveckling av bostäder ska ses som ett allmänt intresse inom orter med hög efterfrågan på bostäder och att bebyggelse detta fall kan tillåtas på jordbruksmark för att tillgodose behovet av permanentbostäder.

Förhållningssätt

Övergripande har den fördjupade översiktsplanen i största mån undvikit att ta jordbruk- och betesmark i anspråk. En del föreslagna områden och förtätning ligger i anslutning till jordbruks- eller betesmark men tar inte marken i anspråk. Detta ska också vidare undersökas i kommande detaljplaner för att säkerställa att befintligt jordbruk eller bete kan fortlöpa. Vidare finns en del mindre områden som idag nyttjas för jordbruk eller bete men egentligen är detaljplanerad för annan markanvändning.

Kommunen anser att i de fall där jordbruksmarken är centralt lokaliserad inom Funäsdalen och fastighetsägaren själv visar intresse för att ändra markanvändningen ska det finnas möjlighet att undersöka det vidare. Ett av de utvecklingsområden som den fördjupade översiktsplanen föreslår tar viss jordbruksmark i anspråk, vilket beskrivs på sidan 13-14.

Utvecklingsområden (svagt gula) samt jordbruksmark (områden med svart avgränsning).

Kommunens bedömning

Utifrån markens lokalisering som dels ger bra möjligheter för bostadsutveckling, dels ligger inramad av befintlig bostadsbebyggelse samt de bristande bostadsutbud som finns, gör kommunen bedömningen att samhällsintresset för bostadsförsörjning väger tyngre än den mindre mängd betesmark som tas i anspråk. Det finns ett stort behov av bostäder i Funäsdalen och därför är det motiverat att aktuell betesmark tas i anspråk för att tillgodose ett allmänt intresse.

En mer detaljerad lokaliseringsutredning kan tas fram i samband med att marken eventuellt utvecklas. Syftet är då att ytterligare säkerställa att behoven av permanentbostäder inte kan lösas på ett likvärdigt sätt eller med samma förutsättningar inom orten utan att ta betesmarken i anspråk. Dialog ska också hållas med LRF genom processen.

Skogsbruk

Skogsbruk är enligt miljöbalken 3:4 av nationell betydelse och skogsmark som har betydelse för skogsnäringen ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk. Förvaltningen av kommunens egen skog ska ske med hänsyn till åtgärdsbehov, miljö och naturvärden samt långsiktiga mål för skötseln av innehavet, både avseende produktion och miljö.

Kommunens bedömning

Kommunen har i den fördjupade översiktsplanen pekat ut ett antal föreslagna utvecklingsområden som idag utgörs av skogsmark. Kommunen anser att intresset för samhällsutvecklingen och behovet av mark för bostäder och verksamheter väger tyngre än skogsbrukets behov inom dessa utvecklingsområden.

Klimatanpassning samt risker för hälsa och säkerhet

Klimatanpassning

Härjedalens kommun står precis som övriga Sverige inför utmaningarna att hantera klimatförändringarnas effekter på samhället. Därför är det av stor vikt för ett robust samhälles trygghet att kommunen hanterar eventuella risker som ett förändrat klimat medför.

I den fördjupade översiktsplanen bedömer kommunen bland annat vart det är lämpligt att lokalisera framtida bebyggelse, vilken infrastruktur som behövs liksom hur övrig markanvändning och dagvattenhantering ska hanteras. Bedömningarna omfattar också vilka områden som är känsliga för översvämning, ras, skred med mera för att i största mån undvika ytterligare bebyggelse i riskutsatta områden. Den fördjupade översiktsplanen ger vägledande rekommendationer för befintlig och planerad bebyggelse, infrastruktur med mera samt vilken vidare utredning som behövs inför att förändra markanvändningen.

Vid planering av mark måste en beredskap för de effekter som klimatförändringarna orsakar finnas med. Det kräver också säkra och detaljerade underlag. Då det i dagsläget saknas heltäckande övergripande material anser kommunen att vissa aspekter närmare måste undersökas genom planprogram eller detaljplaner. Eftersom den fördjupade översiktsplanen inte är juridiskt bindande kan justering av områden ske över tid. Kommunen arbetar med en klimatanpassningsplan. Klimatanpassningsplanen ska gälla tillsammans med den fördjupade översiktsplanen.

Kommunen gör inte enskilda ställningstagande om klimatanpassning då arbetet genomsyrar hela planeringen. Det betyder att ställningstaganden som bidrar till att hantera klimatanpassningen så som exempelvis hantering av dagvatten, ras och skred, översvämning, UV-strålning eller bevarande av grönstruktur finns inom flera olika delar av planen.

Risker för ras, skred och erosion

Skred och ras kan uppstå både av naturliga skäl och på grund av hur vi använder marken. Ofta handlar det om en kombination av flera faktorer. Störst risk för skred och ras är det i slänter med jordlager med låg hållfasthet och i bergslänter med svagheter i berggrunden. Beroende på jordart kan det finnas risk för skred, ras eller slamströmmar.

Enligt uppgifter från SGU (jordartskarta, grundlager) består marken i Funäsdalen till stora delar av morän med inslag av andra jordarter, så som lera/silt, torv och berg. De ytliga jordlagren längs sjöns norra och östra sida består av lera/ silt och morän. På Funäsdalsberget finns tunna jordlager på berg och berg i dagen. På bergets sydsluttning finns ett område med talusbranter med storblockig terräng. På västra och södra sidan om sjön finns torv, tunna jordlager på berg och morän. Berggrunden utgörs nordväst om sjön av dolomit, söder om sjön av granodiorit-granit och på berget och sjöns nordöstra sidan av sandsten (SGU, berggrundskarta).

Enligt Statens geotekniska institut (SGI) finns förutsättningar för jordskred i moränslänter vid lutningar större än 17 grader. Vid lutningar från 10 till 17 grader finns förutsättningar för att jordmassor från ett redan uppkommit jordskred kan framkalla framåtgripande skred. På

Riskerna ökar generellt när jorden vattenmättas. Sådana förhållanden kan uppstå vid snösmältning, kraftiga regn eller vid höglödessituationer. Det är troligt att situationer med kraftiga regn kommer att öka i antal som en effekt av förändringar av klimatet i framtiden, liksom att perioden då marken är frusen kommer att bli kortare. Det är därför viktigt att risker kopplade till markstabilitet beaktas i planeringen av marken.

I de norra delarna av området ligger bebyggelsen på betryggande avstånd från de branta sluttningarna på Funäsdalsberget. Kartläggningen visar inga indikationer på rörelser i sluttningen. I sluttningarna på södra och nedre delen av Funäsdalsberget har stenar och block rasat ner för slänterna och det finns risk för ytterligare sten- och blocknedfall samt ytliga ras, som kan påverka bebyggelsen.

För området på Funäsdalsbergets sydsida föreligger alltså ett utredningsbehov av risker för blocknedfall och för att kunna dra slutsatser kring hur denna sluttning kan komma att påverkas av klimatförändringar.

Kartläggning av branta slänter

För att identifiera branta slänter där förutsättningar för ras kan finnas har underlag från Skogsstyrelsen använts, speciellt områden där skogsbruk och exploatering kan orsaka erosion, ras och slamströmmar.

Informationen visar översiktligt områden som kan ha förutsättningar för erosion, ras och/eller slamströmmar. Dessa områden kan vara känsliga för påverkan på vegetationen liksom förändringar av vattenmängder, vattnets flödesvägar och rinnhastigheter, det vill säga påverkan som ofta uppstår vid skogsbruk och exploatering. Där framgår slänter med mycket kraftig lutning (över 25°) eller kraftig lutning (10° - 25°) samt raviner och vattendrag.

Inom områden med mycket kraftig lutning och i raviner finns det förutsättningar som gör att erosion, ras eller slamströmmar kan uppstå. Dessa jordrörelser kan även påverka angränsande områden med kraftig lutning. Underlaget identifierar även områden som kan påverkas av ras.

I de fall exempelvis infrastruktur, bebyggelse eller vattentäkt finns inom detta område kan de påverkas eller skadas. Kartbilden visar att det kan förekomma risk för ett fåtal isolerade områden i eller i direkt anslutning till föreslagna utvecklingsområden.

Risker för erosion vid vattendrag och strandlinjer

Ytor i kontakt med vatten är ofta utsatta för erosion. Beroende på bland annat jordart kan det finnas risk för erosion som kan påverka bebyggelse. Det finns därför anledning att undersöka ifall det finns områden där såväl befintlig som planerad bebyggelse kan riskera att påverkas.

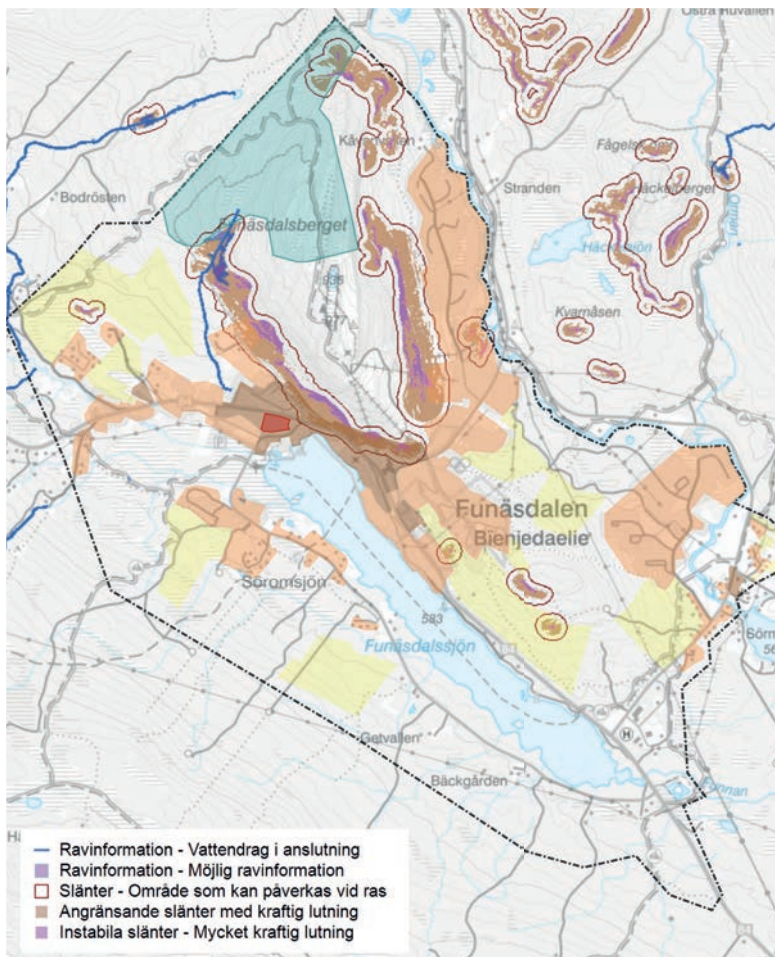
Förutsättningarna har undersökts med hjälp av underlag från Sveriges geologiska undersökning som kartlagt *förutsättningar för skred i finkornig jordart i strandnära områden samt stränders eroderbarhet*.

Materialet visar att det finns strandnära områden som utgörs av potentiellt lätteroderat material i anslutning till Funäsdalssjön och Ljusnan. Underlaget visar inte faktiska risker för erosion. Längs Funäsdalssjön bedöms vågpåverkan som liten vilket minskar risken för erosion och skred som kan påverka bebyggelsen. Längs Ljusnan bedöms ingen samlad bostadsbebyggelse ligga inom riskområde för skred eller erosion.

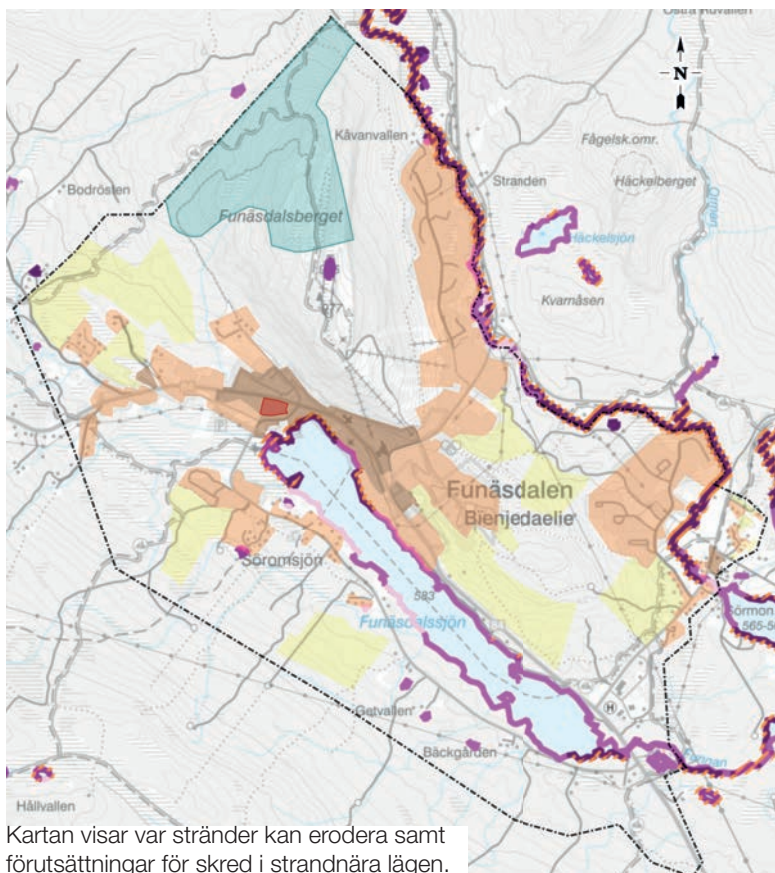
Förhållningssätt

Kommunen instämmer med den översiktliga karteringen av ras- och skredrisker att risken för skador på den byggda miljön till följd av klimatrelaterade olyckor som, ras, skred och slamstömningar inom utredningsområdet i dagsläget är begränsade men att det finns ett behov av vidare utredning för markerat område.

Kommunen planerar att påbörja ett arbete för långsiktig övervakning av rasrisker på Funäsdalsbergets sydsida. Arbetet innebär inventering av potentiellt rasbenägna block för att skapa en utgångspunkt för framtida långsiktig uppföljning.

Områden där det kan finnas risk för ras och skred.

Kartan visar var stränder kan erodera samt förutsättningar för skred i strandnära lägen.

Geotekniska undersökningar ska genomföras i detaljplaneringen för att säkerställa att det inte förekommer risker för erosion, ras eller slamströmmar. Utredningar ska även ta hänsyn till klimatförändringar. Då tillgängligt underlag är baserat på uppskattningar av förutsättningar för risk och inte fastställda risker anser kommunen att detta får utredas vidare i detaljplaneskedet.

Kommunens bedömning

Utifrån tillgängligt underlag anser kommunen att vidare utredning och observation är nödvändig för området på södra sidan om Funäsdalsberget. Vidare ska markens geotekniska förutsättningar såsom stabilitet och bärighet alltid utredas i samband med detaljplanering, i dessa utredningar ska även klimatförändringar beaktas.

Kommunen avser att inleda ett långsiktigt arbete för övervakning av rasrisk på södra sidan av Funäsdalsbergets branter till skydd för bebyggelsen.

Översvämning

Vid översvämning stiger vattennivån så mycket att normalt torra landområden ställs under vatten. Det kan inträffa vid långvariga regn, kraftiga skyfall, eller höga flöden i vattendrag och sjöar. Översvämningar kan orsaka stora materiella skador där bebyggelse, vägar, elförsörjning, vattenförsörjning och avloppshantering påverkas. I framtiden förväntas översvämningar bli mer vanligt till följd av förändringar i klimatet.

Risken för olyckor och skador i samband med översvämningar påverkas av hur bebyggelse och infrastruktur lokaliseras. Bebyggelse och infrastruktur som ligger på låg höjd i närheten av vattendrag och sjöar är mer exponerade. För att minimera konsekvenserna av översvämningar längs vattendrag bör byggnader och anläggningar placeras med respektavstånd till vatten. Det här beaktas i detaljplaneringen där olika typer av markanvändning har olika respektavstånd.

Samhällsviktiga verksamheter såsom sjukhus, akuttjänstgörande polis och räddningstjänst, omsorg av utsatta grupper (äldreboende, LSS-boende med flera), vatten- och avloppsanläggningar, avfallsanläggningar med mera förläggs med större respektavstånd än övrig bebyggelse såsom bostäder, kontor, handel, skolor med mera som omfattas av andra krav. I detaljplaneringen ska lokala lågpunkter beaktas för att undvika översvänningsproblematik i samband med kraftiga regn, så kallade skyfall.

Risker för översvämning orsakad av höga flöden - Funäsdalssjön

Inom planområdet finns de två huvudsakliga vattenförekomsterna Funäsdalssjön och Ljusnan. Funäsdalssjöns yta är cirka 2 km² och avvattnar ett avrinningsområde om cirka 77 2 km². Avrinningsområdet består till största delen av skogsmark, därefter hed- och övrig mark, samt av myr- och våtmarker. Andelen hårdgjorda ytor inom avrinningsområdet beräknas uppgå till mindre än 0,5% (SMHI).

Funäsdalssjön är inte reglerad utan avrinningen mot Ljusnedalssjön via Funnan följer ett naturligt avrinningsmönster med en kraftig flödestopp under våren och snösmältningen, och därefter sjunkande flöden där de lägsta flödena normalt noteras under vintern då nederbörden magasinerar som snö och is, innan temperaturerna blir högre och flödena åter stiger.

Då sjön har ett litet avrinningsområde begränsas volymen vatten som rinner av via sjön. Avrinningsområdet består till huvuddelen av naturmark med god förmåga att infiltrera och fördröja avrinning vilket motverkar snabba förändringar av vattenståndet. Genom att terrängen runt sjön sluttar med viss höjdskillnad mellan sjön och den bebyggda marken bedöms översvämningens riskerna för den övervägande bebyggelsen som små. Riskerna för lågt liggande mark, exempelvis Risnäset behöver utredas i det fall ny användning av marken föreslås.

Risker för översvämning orsakad av höga flöden - Ljusnan

Ljusnan har sitt ursprung i Fjällområdena ovanför Ramundberget och avvattnar vid Ljusnedalssjöns utlopp en yta om cirka 505 km². Flödet under perioden 1991-2020 var i medel cirka 9 m³/s. Medellågvattenföring under perioden var cirka 0,5 m³/s medan högvattenföring under samma period i medel uppgick till cirka 59 m³/s.

Ljusnedalssjön utgör den översta delen av Lossenmagasinet. Magasinet som helhet har ett avrinningsområde på cirka 1 355 km² och rymmer cirka 500 miljoner m³ vatten. Under sommar och höst fylls magasinet upp och tappas ur under vintern när behovet av energi är som störst. Nivån får variera mellan 539,5 och 566,5 meter över havet vilket ger en regleringsamplitud på 27 meter.

Nivån i Ljusnedalssjön regleras av en överfallsdamm i sjöns utlopp. Dammens syfte är att hålla en mer stabil nivå i Ljusnedalssjön jämfört med övriga magasinet. Nivån regleras mellan 564, 5 och 566, 5 meter över havet. Dammen har även ett bottenutskov som kan användas ifall nivån i det nedströms liggande magasinet är mycket låg.

Översvämning orsakad av skyfall

Enligt Länsstyrelsens skyfallskartering har Funäsdalen endast enstaka mindre ytor som riskerar att översvämmas vid kraftiga regn, så kallade skyfall. Det betyder dock inte att skyfall inte kan utgöra ett problem för framtida bebyggelse. Vid nytillkommande bebyggelse behöver risken för skyfall utredas i samband med dagvattenutredning där dimensionerande nederbörd ska utgöras av ett 100-årsregn. Detaljplaneringen måste redovisa säkra avledningsvägar som baseras på sekundära rinnvägar och säker höjdsättning av bebyggelse. Inga nya instängda områden ska skapas.

Kommunens bedömning

Kommunen saknar heltäckande översvämningsskartering i Funäsdalen, vilket försvårar övergripande kartering av hur klimatförändringar kan komma att påverka översvämningens riskerna. Nya detaljplaner eller ändringar av befintliga detaljplaner inom områden i anslutning till Funäsdalssjön ska utreda riskerna inom respektive planområde.

Inga av de områden som pekas ut för ny bebyggelse i den fördjupade översiktsplanen ligger inom översvämningssatts område. Utvecklingsområdena är relativt stora vilket säkerställer goda förutsättningar för en robust dagvattenhantering inom respektive område. Dagvattenhanteringen studeras för respektive område i detaljplaneringsskedet då den behöver studeras och planeras i relation till ny infrastruktur och bebyggelse.

Risker kopplade till skyfall hanteras inom ramen för dagvattenutredning vid ny bebyggelse och ska visa hur en säker avledning kan uppnås.

Radon

Radon från marken är den vanligaste källan till radon i byggnader. Det finns alltid tillräckligt med radon i marken för att gällande gräns- och riktvärden för radon ska kunna överskridas i en byggnad, om konstruktionen är otät mot marken. Detta gäller även i så kallade lågriskområden. Radonhalten i inomhusluft bör mätas både i nybyggda hus och i hus som renoverats eller byggts om. Radonhalten bör inte överstiga 200 Bq/m³ i bostäder, skolor och allmänna lokaler (Strålskyddsförordningen).

Kommunens bedömning

Vid planläggning ska särskild kontrollmätning alltid övervägas i samband med upprättandet av en ny detaljplan. När risk för höga värden befaras, kan kontrollmätning begäras i samband med prövning av förhandsbesked eller bygglov. Nya byggnader ska uppföras med grundläggning som är radonsäker eller radonskyddad.

Strålning

Elektromagnetiska fält är en form av icke-joniserande strålning. De är starkast närmast källan men avtar snabbt med avståndet. Runt alla apparater och anläggningar som drivs av elektrisk ström uppstår magnetfält och elektriska fält. Till elektromagnetiska fält räknas även radiovågor från TV- och radiosändningar, trådlösa datornätverk och mobiltelefoni. Starka elektromagnetiska fält är hälsoskadliga, medan det inte finns några säkerställda hälsorisker med svaga elektromagnetiska fält.

Det är av vikt vid planeringen att belysa behoven av tillgången till skuggiga platser i offentliga miljöer, skolgårdar och förskolor. I och med denna fördjupade översiktsplan föreslås inga specifika utvecklingsområden för offentliga miljöer, förskolor eller skola. Dock kan befintliga miljöer med åren kräva ut- eller ombyggnation, de är då viktigt att kommunen beaktar klimatförändringarnas påverkan genom exempelvis tillgången till skuggiga platser samt byggnaders placering.

Kommunens bedömning

För att inte skapa risker för människors hälsa anser kommunen att nya kraftledningar och elektriska anläggningar ska utformas eller förläggas till sådan mark att exponering för magnetfält begränsas.

Nya bostäder, skolor, förskolor och daghem ska placeras så de inte påverkas av befintliga elanläggningar som ger förhöjda magnetfält. Generellt ska ny bebyggelse där människor vistas varaktigt placeras minst 80 meter från en 220 kV-ledning respektive 130 meter från en 400 kV-ledning.

Förorenade områden

Miljöfarlig verksamhet av olika slag kan förorena omgivande mark- och vattenområden. Med förorenade områden avses mark, vatten och sediment, byggnader och anläggningar som är så förorenade att de kan innebära skada eller olägenhet för människors hälsa och/eller miljö.

Länsstyrelsen och kommunen har identifierat och inventerat förorenade områden i kommunen. Dessa har inventerats och riskklassats enligt MIFO (Metodik för inventering av förorenade områden). Av dessa finns ett flertal inom Funäsdalens tätort och det område som den fördjupade översiktsplanen omfattar.

Kommunens bedömning

Av de områden som i den fördjupade översiktsplanen föreslås få en ny användning finns ett så kallat MIFO-objekt identifierat. Objektet ligger i utkanten av utvecklingsområdet på Röstbergets sydsluttning. Objektet är en bilvårdsanläggning där identifieringen anges som avslutad och inget åtgärdsbehov bedöms föreligga. Eventuellt behov av hänsyn studeras i detaljplaneskedet.

Förekomst av förorenade områden undersöks och beaktas generellt i samband med förändrad användning av marken där eventuella behov av marksanering prövas mot föreslagen markanvändning.

HÄRJEDALENS KOMMUN
HERJEDAELIEN TJIELTE